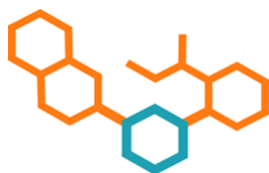

***Rekomendacje
na rzecz rozwoju współpracy europejskiej
organizacji społeczeństwa obywatelskiego
działających w sektorze
uczenia się przez całe życie***

Co-funded by
the European Union

NOTA REDAKCYJNA:

Redaktor: Rafał Dadak; **współredaktorzy:** Agnieszka Dadak, Jerzy Kraus.

© 2024: Fundacja Alternatywnych Inicjatyw Edukacyjnych (PL), FHSASB - Folk High School Association Surrounding Budapest (HU), COOPERATIVA SOCIALE COOSS MARCHE ONLUS SOCIETA COOPERATIVA PER AZIONI (IT), Rightchallenge - Associação (PT), Husavik Academic Center / Pekkingarnet Pingeyinga (IS)

Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejszy raport może być cytowany z podaniem źródła.

Wydawca:

1st wydanie, styczeń 2024

Zdjęcie: Widok na Porto i Ponte Dom Luis I (autor: Rafał Dadak)

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską.

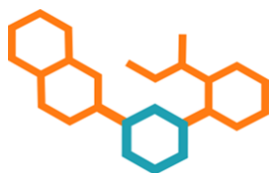
Co-funded by
the European Union

Niniejsze kompendium zostało opracowane jako druga część/publikacja drugiego rezultatu intelektualnego w ramach dwudziestoośmio-miesięcznego projektu rozwojowego Erasmus Plus, styczeń 2022 - maj 2024, zatytułowanego: "EUropean NETworking as a method for further training and exchange of ideas in the lifelong learning sector".

Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności. Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów. Polska Narodowa Agencja Programu Erasmus+, ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną.

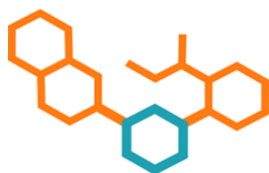
Co-funded by
the European Union

Spis treści

Akronimy używane w niniejszym dokumencie	1
Przedmowa	3
I. Wprowadzenie	4
1. Informacje o projekcie	4
2. Organizacje partnerskie	6
3. Metodologia	6
4. Narzędzia badawcze	7
II. Prezentacja aktualnego stanu wiedzy	9
1. Informacje o formie prawnej spółdzielni europejskiej (SCE; łac. Societas Cooperativa Europaea).....	9
2. Podsumowanie badań opartych na uzyskanych danych dotyczących SCE	13
3. Główne wnioski z procesu badawczego	15
4. Dalsze możliwości budowania współpracy europejskiej	16
5. Wzmacnianie finansowania działań edukacyjnych	20
III. Wnioski i Rekomendacje dotyczące rozwoju współpracy europejskiej/procesu tworzenia sieci kontaktów	22
IV. Zamiast zakończenia	27
V. Dodatkowe zasoby - Wskazówki i pomysły, jak radzić sobie z najbardziej aktualnymi wyzwaniem dla edukacji dorosłych	29
1: Ekologiczne i społeczne aspekty integracji i różnorodności w edukacji dorosłych.....	29
2: Cyfrowa transformacja dla lepszego nauczania i uczenia się na odległość oraz online dla dorosłych.	33
3: Świadomość ekologiczna uczniów i nauczycieli oraz wspieranie aktywnego demokratycznego uczestnictwa dorosłych Europejczyków.	37
VI. Załączniki	43
1. Szablon rozmowy kwalifikacyjnej SCE	43
2. Szablon wywiadu z przedstawicielami sieci europejskich.	46
3. Zebrane wywiady.....	49
4. Przykład wzorcowego statutu dla nowej sieci CSO w sektorze LLL.....	85
VII. Bibliografia	90

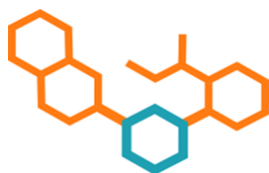

Akronimy używane w niniejszym dokumencie

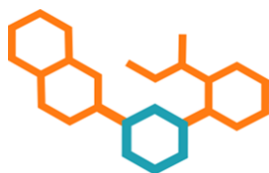
Acronym	Full Name
BORIS	Beneficial Ownership Registers Interconnection System (System Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych)
CECOP	The European confederation of industrial and service cooperatives (Europejska konfederacja spółdzielni przemysłowych i usługowych)
COOP Europe	Cooperatives Europe jest głosem sektora spółdzielni w Europie
CSO	Civil Society Organization (Organizacje Społeczeństwa Obywatelskiego)
DG/ DG GROW	Komisja Europejska jest zorganizowana w departamenty polityczne - Directorates-General (Dyrekcje Generalne), które odpowiadają za poszczególne sektory/ polityki./ The Directorate General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs (Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP)
EC	European Commission (Komisja Europejska)
ECBA	European Cross-Border Associations (Europejskie Stowarzyszenie Transgraniczne)
EEIG	European Economic Interest Grouping (Europejskie Zgrupowanie Interesów Gospodarczych)
EU	European Union (Unia Europejska)
EU NET	Tytuł projektu: "EUropean NETworking as a method for further training and exchange of ideas in the lifelong learning sector"
EURICSE	The European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises (Europejski Instytut Badawczy Spółdzielczości i Przedsiębiorstw Społecznych)
FIRST Network	Międzynarodowa sieć organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w obszarze edukacji dorosłych https://first-network.eu/en/
ICA	International Cooperative Alliance
LLL	Lifelong Learning (Uczenie się przez całe życie)
NGO	Non-Governmental Organisation (Organizacja pozarządowa)

REGULATION (Rozporządzenia, Dyrektywy, inne akty)	Akty prawa publikowane w Dzienniku Urzędowym UE - https://eur-lex.europa.eu/homepage.html lub projekty aktów przygotowywane przez organy UE
SCE	European Cooperative Society – SCE (Societas Cooperativa Europaea in Latin) – Spółdzielnia Europejska
SE	The European Company – SE (Societas Europaea in Latin) – Spółka Europejska

Przedmowa

Prezentowane Kompendium jest zbiorem informacji/ zaleceń/ rozwiązań/ czynników, które należy rozważyć w procesie budowania sieci lub nawiązywania współpracy przez Organizacje Społeczeństwa Obywatelskiego (CSOs), które działają w sektorze Lifelong Learning w Unii Europejskiej.

Kompendium jest elementem wzrostu wiedzy i sposobem na wymianę dobrych praktyk oraz doświadczeń na poziomie europejskim, których celem jest wzmocnienie procesu sieciowania i wykorzystania potencjału europejskich CSOs.

Autorzy mają nadzieję, że Kompendium stworzy możliwość zastosowania zaprezentowanych rozwiązań w celu określenia: struktury, formy, zadań i oferty nowych podmiotów o charakterze sieciującym.

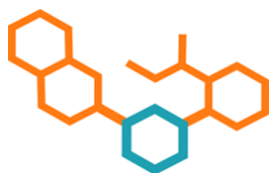
Trzeba podkreślić, że dla każdego człowieka tak samo istotna jest zdobyta wiedza, jak i środowisko w którym żyje. W XXI w. zarówno ludzie, jak i organizacje, które nie umieją współpracować, ograniczają swoje możliwości działania. Dlatego bardzo ważna jest możliwość poznania różnych form organizowania tej współpracy. Poznanie nowych doświadczeń i dobrych praktyk, stanowi uzupełnienie warsztatu osób, które zarządzają procesem współpracy na poziomie organizacji oraz myślą o budowaniu nowych sieci.

Należy podkreślić, że umiejętność korzystania z doświadczeń innych osób lub podmiotów/ organizacji jest nową, istotną kompetencją społeczną. Ta umiejętność stanowi także wartość dodaną w procesie kształtowania świadomości obywatelskiej oraz ma wpływ na rozwój osobisty każdej osoby.

Sektor Lifelong Learning jest najbardziej dynamicznym i najbardziej zróżnicowanym środowiskiem edukacyjnym i społecznym w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Proces sieciowania stał się niezbędnym elementem organizowania życia CSOs w sektorze Lifelong Learning. Głównym zadaniem integracji poprzez sieć jest tworzenie wspólnej strategii rozwoju, prowadzenie promocji, rozwijanie modeli zarządzania oraz rozwój sektora edukacyjnego i społecznego, a także reprezentowanie go na zewnątrz. Dlatego Kompendium ma stanowić element zachęty dla podmiotów/ organizacji, które działają w tym sektorze do współdziałania i tworzenia nowych inicjatyw.

Kompendium stanowi także element upowszechniania rezultatów projektu: „European NETworking as a method for further training and exchange of ideas in the lifelong learning sector.”

Projekt był realizowany w okresie od stycznia 2022 r. do maja 2024 r., a jego realizacja była dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+ na lata 2021 – 2027 (Akcja 2: Projekty współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami - Cooperation Partnerships).

I. Wprowadzenie

1. Informacje o projekcie

Projekt EU NET jest realizowany przez pięciu partnerów z trzeciego sektora, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających w obszarze uczenia się przez całe życie, edukacji osób dorosłych z Polski, Włoch, Węgier, Portugalii i Islandii. Wszyscy partnerzy są członkami sieci FIRST Network¹. Choć wszystkie zaangażowane organizacje należą do trzeciego sektora i działają w obszarze uczenia się przez całe życie, mają różne profile aktywności i doświadczenie - co sprawia, że skład partnerstwa jest w pewien sposób reprezentatywny dla sektora edukacji dorosłych w Europie.

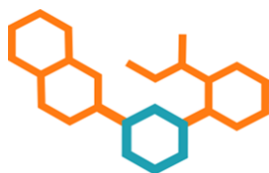
Głównym wyzwaniem, na które odpowiada projekt, jest niższy niż możliwy poziom europejskiego procesu sieciowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających w sektorze uczenia się przez całe życie i edukacji osób dorosłych. Idea EU NET opiera się na wynikach, wnioskach i strategii wyjścia dwuletniego projektu Erasmus + KA 2, 2018-2020, pięciu europejskich organizacji działających w dziedzinie edukacji dorosłych: "First-time international projects realisers support network" (1stTIPPM). Projekt zakończył się utworzeniem sieci FIRST Network w grudniu 2020 roku. Misją FIRST Network (FN) jest wzmacnianie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów działających w sektorze edukacji dorosłych do działania na arenie międzynarodowej, zwiększanie innowacyjności i zdolności adaptacji do zmian we współczesnym świecie.

Analiza poprzedzająca założenie FIRST Network wykazała brak odpowiednich/ opłacalnych rozwiązań prawnych i formalnych wspierających tworzenie sieci, dostępnych dla organizacji non-profit i/lub non-for-profit. Wydaje się, że istnieje luka prawna na poziomie prawodawstwa europejskiego. Procedura zakładania i rejestracji europejskich sieci jest po prostu droga i skomplikowana. EU NET odpowiada również na zidentyfikowaną potrzebę większej liczby praktycznych przykładów, większej liczby studiów przypadku, materiałów do

---

¹ FIRST Network to międzynarodowa sieć organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w obszarze edukacji dorosłych. FIRST Network jest odpowiedzią na potrzeby dostępu do specjalistów i ekspertów w dziedzinie współpracy międzynarodowej w celu uzyskania wskazówek, jak rozwiązywać konkretne problemy, stawiać czoła wyzwaniom. Więcej informacji na stronie: <https://first-network.eu/en/>

dalszego samokształcenia w dziedzinie współpracy na poziomie europejskim i tworzenia sieci CSO zajmujących się kształceniem dorosłych.

Głównym celem projektu EU NET jest wspieranie tworzenia sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w sektorze uczenia się przez całe życie na poziomie europejskim. Cele szczegółowe to: 1. Ułatwienie tworzenia sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się kształceniem osób dorosłych na poziomie europejskim poprzez zwiększenie dostępności informacji i stosownej wiedzy, wytycznych i zaleceń/rekomendacji, dotyczących spółdzielni europejskiej jako formy tworzenia sieci na poziomie UE. 2. Ułatwienie współpracy europejskiej w sektorze edukacji dorosłych poprzez dostarczanie praktycznych zasobów wielokrotnego użytku dla praktyków w zakresie samokształcenia w dziedzinie inicjowania, projektowania, opracowywania i realizacji projektów europejskich. 3. Wspieranie odporności organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się kształceniem osób dorosłych i ich zdolności do radzenia sobie z najbardziej aktualnymi wyzwaniami dla edukacji dorosłych: transformacja cyfrowa, włączenie i różnorodność w edukacji, świadomość ekologiczna uczących się i edukatorów, wspieranie aktywnej działalności demokratycznej dorosłych Europejczyków. 4. Wspieranie rozwoju i wzmacnianie sieci FIRST Network jako laboratorium do opracowywania i testowania rozwiązań w zakresie budowania zdolności do działania na arenie międzynarodowej, zwiększania innowacyjności sektora uczenia się przez całe życie i jego zdolności do dostosowywania się do zmian.

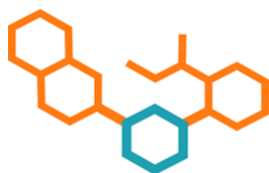
Bezpośrednią grupą docelową projektu są członkowie, pracownicy, współpracownicy, wolontariusze i dorośli słuchacze pozazawodowych organizacji edukacyjnych dla dorosłych, w szczególności organizacji społeczeństwa obywatelskiego (CSO), w tym grup nieformalnych, organizacji pozarządowych i innych organizacji non-profit i non-for-profit. Pośrednia grupa docelowa obejmuje szeroki zakres organizacji związanych z edukacją, instytucji i decydentów.

Oprócz poniższych zaleceń, zespół projektowy opracował również praktyczny zestaw narzędzi dla początkujących w dziedzinie zarządzania projektami europejskimi i tworzenia sieci, pracujących dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w dwóch częściach:

- **Część 1**, związana z planowaniem i projektowaniem projektu. Celem pierwszej części zestawu narzędzi jest poprowadzenie użytkownika od pomysłu na projekt do udanej propozycji. Zestaw narzędzi 1 jest dostępny [TUTAJ](#).
- **Część 2**, związana z koordynacją, monitorowaniem i oceną projektów, ma na celu wsparcie pomyślnej realizacji projektów europejskich współfinansowanych przez Unię Europejską. Zestaw narzędzi 2 jest dostępny [TUTAJ](#).

2. Organizacje partnerskie

- Fundacja Alternatywnych Inicjatyw Edukacyjnych, Polska (wnioskodawca i koordynator), www.fundacjaiae.eu
- Folk High School Association Surrounding Budapest, Węgry, <http://www.bknsz.hu/>
- Cooperativa Sociale COOSS MARCHE ONLUS scpa, Włochy, <http://www.cooss.it/it/>
- Rightchallenge - Associação, <https://rightchallenge.org/>
- Husavik Academic Center / Pekkingarnet Pingeyinga, <https://hac.is/>

3. Metodologia

Dlaczego skupiliśmy się na temacie spółdzielni europejskiej (SCE)?

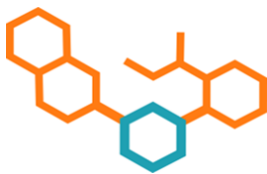
Analiza poprzedzająca utworzenie "FIRST Network" (europejskiej sieci utworzonej w 2020 r. w ramach projektu: "First-time international project realisers support network", europejskiego projektu współpracy, wspieranego w ramach programu Erasmus+, realizowanego przez pięć organizacji społeczeństwa obywatelskiego z pięciu krajów europejskich: Polski, Włoch, Węgier, Danii i Austrii w okresie: październik 2018 - wrzesień 2020) wykazały, że:

- Dostępność odpowiednich i przystępnych cenowo rozwiązań prawnych i formalnych wspierających tworzenie sieci, dostępnych dla organizacji non-profit lub non-for-profit jest niska.
- Na poziomie europejskim istnieje luka prawna dotycząca współpracy CSO.
- Procedura tworzenia i rejestracji sieci europejskich jest kosztowna i skomplikowana.
- Szczególnie mało znaną i niezbadaną formą współpracy jest Spółdzielnia Europejska (SCE), która wydaje się być dobrą okazją dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
- Brak aktualnej analizy form prawnych współpracy CSO w Europie skutkuje brakiem informacji i wiedzy, interpretacji, wytycznych i zaleceń, ograniczając możliwości tworzenia sieci w Unii Europejskiej.

Celami opracowania Rekomendacji są:

- Podniesienie poziomu wiedzy na temat Spółdzielni Europejskiej (SCE) i jej wykorzystania w działaniach społecznych i edukacyjnych.
- Identyfikacja wyzwań i barier dla podmiotów zajmujących się edukacją dorosłych w procesie tworzenia sieci i współpracy międzynarodowej/ europejskiej.
- Identyfikacja czynników wpływających na proces ekonomizacji działań edukacyjnych.
- Poznanie czynników sukcesu (najlepszych praktyk) podmiotów działających w formie sieci.
- Określenie obszarów wsparcia dla podmiotów sektora edukacji dorosłych w planowaniu, inicjowaniu i realizacji współpracy.

- Identyfikacja niezbędnych wyzwań strukturalnych, organizacyjnych i legislacyjnych w celu poprawy i ułatwienia tworzenia sieci.
- Dostarczanie zaleceń opartych na informacjach zwrotnych od członków konsorcjum, sieci europejskich i innych zainteresowanych stron.

Metodologia badawcza łączy zbieranie danych ilościowych i jakościowych w oparciu o desk research (analiza dostępnych danych, w tym identyfikacja europejskich SCE) oraz zbieranie danych jakościowych poprzez wywiady. Głównym celem wywiadów było poznanie najlepszych praktyk dotyczących współpracy w Unii Europejskiej w innowacyjnej formie SCE oraz w formie sieci europejskich.

Mapowanie/ badanie i analiza istniejących sieci w celu zidentyfikowania najlepszych rozwiązań (badanie źródeł informacji) zostały przeprowadzone przez specjalistów ds. prawnych i administracyjnych z Fundacji Alternatywnych Inicjatyw Edukacyjnych oraz przedstawicieli organizacji partnerskich.

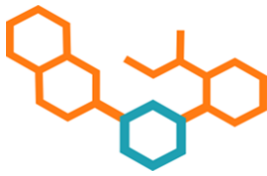
Przeprowadzono wywiady z przedstawicielami europejskich sieci, aby poznać mocne i słabe strony rozwiązań stosowanych przez istniejące sieci oraz zidentyfikować najlepsze praktyki.

4. Narzędzia badawcze

Proces badawczy obejmował:

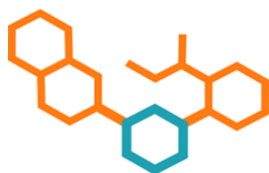
- ❖ Identyfikację i gromadzenie danych na temat funkcjonowania SCE w państwach członkowskich UE.
- ❖ Próby zidentyfikowania i skontaktowania się z istniejącymi SCE działającymi w sektorze edukacji.
- ❖ Analizę odpowiednich baz danych i rejestrów prawnych w wybranych państwach członkowskich UE.
- ❖ Nawiązanie kontaktów z instytucjami europejskimi i naukowcami specjalizującymi się w badaniu działalności SCE w Unii Europejskiej.
- ❖ Przygotowanie, we współpracy z partnerami projektu, ustrukturyzowanego kwestionariusza pytań do wywiadów w celu poznania doświadczeń i zaleceń istniejących europejskich SCE. (Ze względu na fakt, że SCE działające w dziedzinie edukacji w UE okazały się już nieaktywne i/lub w stanie likwidacji, a osoby kontaktowe nie odpowiadały na zapytania, przeprowadzenie wywiadów okazało się niemożliwe).

- ❖ Przeprowadzenie wizyty studyjnej w spółdzielni działającej w Unii Europejskiej, której głównym tematem jest proces tworzenia sieci.
- ❖ Przygotowanie, we współpracy z partnerami projektu, ustrukturyzowanego kwestionariusza pytań do wywiadów i przeprowadzenie wywiadów z przedstawicielami różnych typów sieci europejskich (zarówno członkami zarządu sieci europejskiej, jak i przedstawicielami członków w pięciu krajach europejskich: Polski, Włoch, Islandii, Portugalii i Węgier).

II. Prezentacja aktualnego stanu wiedzy

1. Informacje o formie prawnej spółdzielni europejskiej (SCE; łac. *Societas Cooperativa Europaea*)

Jak pisze dr Małgorzata Lenzion (2017): „Granice pomiędzy tradycyjnymi sektorami i organizacjami które są ich reprezentantami – zacierają się. Trwały i wyraźny podział między podmiotami jest coraz trudniejszy do zidentyfikowania. Pojawienie się między innymi idei CSR – *corporate social responsibility*, spowodowało powstanie organizacji w sektorze ekonomii społecznej, które działają na granicy różnych sektorów. Organizacje te są dowodem na różnorodność w otaczającej nas rzeczywistości i iluzoryczne granice pomiędzy sektorami. Przykładem jest European Cooperative Society, która jest przykładem podmiotu w tzw. sektorze nowej ekonomii. Ekonomia społeczna ma coraz większe znaczenie w podnoszeniu jakości życia mieszkańców. Hybrydowa natura przedsiębiorstw społecznych wynika z ich usytuowania na granicy sektorów oraz realizacji celów społecznych i ekonomicznych. Efekt to brak możliwości dokonania klasycznego podziału na podmioty pozarządowe, publiczne, czy komercyjne.”

Spółdzielnia Europejska (SCE) jest przykładem rozwoju współpracy ponadnarodowej i transgranicznej w ramach państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Spółdzielnia europejska (SCE) to forma prawna umożliwiająca tworzenie nowych partnerstw w ramach współpracy podmiotów/ organizacji z państw członkowskich Unii Europejskiej. Jej ciekawą cechą jest możliwość wspólnego prowadzenia zarówno działalności społecznej, jak i gospodarczej na terenie Unii Europejskiej - działalności wspierającej działania społeczne.

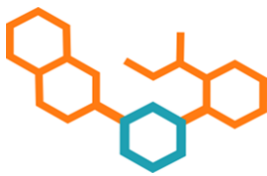
Działalność SCE opiera się na następujących zasadach:

Unia Europejska, aby przyczynić się do swojego rozwoju gospodarczego, zapewnia spółdzielniom, które są formą organizacji powszechnie uznawaną we wszystkich państwach członkowskich, odpowiednie instrumenty prawne mogące ułatwić rozwój ich działalności transgranicznej.

Spółdzielnie są przede wszystkim grupami osób lub podmiotów prawnych o szczególnych zasadach działania, które różnią się od zasad innych podmiotów gospodarczych. Obejmują one zasady demokratycznej struktury i kontroli oraz sprawiedliwego podziału zysków.

Głównym celem spółdzielni europejskiej (zwanej dalej "SCE") powinno być zaspokajanie potrzeb jej członków i/ lub rozwój ich działalności gospodarczej i/ lub społecznej, zgodnie z następującymi zasadami:

- jej działalność powinna być prowadzona dla obopólnej korzyści członków, tak aby każdy członek korzystał z działalności SCE zgodnie ze swoim udziałem,
- Członkami SCE mogą być również inne osoby lub podmioty, które powinny angażować się w działalność SCE,
- Kontrola powinna być przyznana członkom w równym stopniu, chociaż można zezwolić na głosowanie wazone, aby odzwierciedlić wkład każdego członka w SCE.

Wprowadzenie europejskiej formy prawnej dla spółdzielni, opartej na wspólnych zasadach, ale uwzględniającej ich specyficzne cechy, umożliwi im prowadzenie działalności poza granicami kraju na całym lub części terytorium Wspólnoty Europejskiej. Rozporządzenie dotyczące SCE, umożliwi utworzenie SCE przez osoby fizyczne zamieszkałe w różnych państwach członkowskich lub osoby prawne utworzone na mocy prawa różnych państw członkowskich.

Zasady zaangażowania pracowników w spółdzielni europejskiej są jednak określone w odrębnym akcie prawnym.

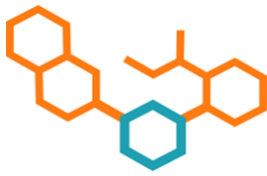
Spółdzielnia może zostać utworzona na terytorium Wspólnoty Europejskiej w formie spółdzielni europejskiej (SCE) na warunkach i w sposób określony w europejskich aktach prawnych i przepisach krajowych.

SCE może zostać utworzona w następujący sposób: przez co najmniej pięć osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w co najmniej dwóch państwach członkowskich lub przez co najmniej pięć osób fizycznych i innych podmiotów prawa publicznego lub prywatnego, utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego, mających miejsce zamieszkania w co najmniej dwóch różnych państwach członkowskich lub podlegających prawu co najmniej dwóch różnych państw członkowskich.

Państwo Członkowskie może postanowić, że osoba prawna, której siedziba zarządu nie znajduje się na terytorium Wspólnoty Europejskiej, może uczestniczyć w tworzeniu SCE, pod warunkiem że ta osoba prawna została utworzona zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, ma swoją siedzibę statutową w tym Państwie Członkowskim oraz ma rzeczywisty i stały związek z gospodarką Państwa Członkowskiego.

Kapitał SCE wyrażony jest w walucie krajowej. SCE, której statutowa siedziba znajduje się poza strefą euro, może również wyrazić swój kapitał w euro. Kapitał nie może być niższy niż kwota 30 000 EUR. 25% kapitału powinno zostać wniesione niezwłocznie, a pozostała część w ciągu pięciu lat, chyba że statut przewiduje krótszy okres.

Statut SCE pełni funkcję zarówno aktu założycielskiego, jak i statutu SCE. Członkowie założyciele sporządzają statut SCE zgodnie z przepisami prawa Państwa Członkowskiego, w którym SCE ma swoją siedzibę statutową, dotyczącymi tworzenia spółdzielni. Statut powinien być sporządzony na piśmie i podpisany przez członków założycieli.

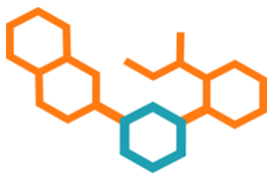
W przypadku chęci utworzenia SCE, statut SCE powinien zawierać co najmniej:

- Nazwę SCE, poprzedzoną lub uzupełnioną skrótem "SCE" oraz, w stosownych przypadkach, słowem "Limited",
- określenie celów,
- imiona i nazwiska osób fizycznych oraz nazwy podmiotów będących członkami założycielami SCE, ze wskazaniem ich przedmiotu działalności i siedziby w tym ostatnim przypadku,
- adres siedziby SCE,
- warunki i procedury przyjmowania, wykluczania i rezygnacji członków,
- prawa i obowiązki członków oraz różne kategorie członków, jeśli istnieją, oraz prawa i obowiązki członków w każdej kategorii,
- kwotę kapitału oraz wskazanie, że kapitał jest zmienny,
- szczegółowe zasady dotyczące kwoty, która ma zostać przydzielona z nadwyżki,
- uprawnienia i obowiązki członków każdego z organów zarządzających,
- przepisy regulujące powoływanie i odwoływanie członków organów zarządzających,
- wymagania dotyczące większości i kworum,
- czas istnienia spółdzielni, w przypadku gdy jest on ograniczony.

Siedziba statutowa SCE powinna znajdować się w państwie członkowskim UE, w tym samym państwie członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba zarządu. Należy podkreślić, że statutowa siedziba SCE może zostać przeniesiona do innego państwa członkowskiego, przy czym takie przeniesienie nie skutkuje likwidacją SCE, ani utworzeniem nowej osoby prawnej. Jeżeli prawo krajowe przewiduje szczególne zasady i/ lub ograniczenia związane z charakterem działalności prowadzonej przez SCE lub formy kontroli przez organ nadzorczy, prawo to stosuje się w pełni do SCE.

Każda SCE powinna być zarejestrowana w Państwie Członkowskim, w którym ma swoją statutową siedzibę, w rejestrze określonym przez prawo tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z prawem właściwym dla spółek akcyjnych. SCE uzyskuje osobowość prawną z dniem jej zarejestrowania w Państwie Członkowskim, w którym ma swoją siedzibę statutową, w rejestrze wskazanym przez to Państwo. Po zakończeniu procesu rejestracji, ogłoszenie o wpisie SCE do rejestru oraz o wykreśleniu takiego wpisu jest publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

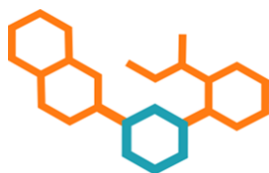
Uzyskanie członkostwa w SCE wymaga zgody organu zarządzającego lub organu administrującego. Kandydat, któremu odmówiono przyjęcia w poczet członków, może odwołać się do walnego zgromadzenia, które odbywa się po złożeniu wniosku o przyjęcie w poczet członków. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, członkostwo w SCE może być nabyte przez osoby fizyczne lub osoby prawne, przy czym statut może uzależnić przyjęcie od spełnienia innych warunków. Utrata członkostwa następuje w wyniku:

- rezygnacji,
- wydalenia, w przypadku gdy członek dopuści się poważnego naruszenia swoich obowiązków lub działa wbrew interesom SCE,
- o ile zezwala na to statut, przy przeniesieniu wszystkich posiadanych udziałów na członka lub osobę fizyczną lub prawną, która nabyła członkostwo,
- likwidacji w przypadku członka niebędącego osobą fizyczną,
- ogłoszenia upadłości,
- śmierci,
- w każdej innej sytuacji przewidzianej w statucie lub w przepisach prawa spółdzielczego państwa członkowskiego, w którym SCE ma swoją siedzibę statutową.

W strukturze SCE zasadniczo występują: walne zgromadzenie oraz organ nadzorczy i organ zarządzający (system dwupoziomowy) lub organ administrujący (system jednopoziomowy) w zależności od formy przyjętej w statucie. Każdemu członkowi SCE przysługuje jeden głos, niezależnie od liczby posiadanych udziałów. Jeżeli prawo Państwa Członkowskiego, w którym SCE ma swoją statutową siedzibę, na to zezwala, statut może przewidywać inną liczbę głosów przysługujących członkowi. Walne zgromadzenie podejmuje uchwały większością głosów ważnie oddanych przez członków obecnych lub reprezentowanych, a statut określa wymogi dotyczące kworum i większości, które mają zastosowanie do walnych zgromadzeń.

Członkowie organów SCE są powoływani na okres przewidziany w statucie, nieprzekraczający sześciu lat i mogą być powoływani ponownie raz lub wielokrotnie na czas określony. Czynności dokonane przez organy SCE wiążą SCE wobec osób trzecich, nawet jeżeli nie są one zgodne z przedmiotem działalności SCE, pod warunkiem że nie wykraczają poza uprawnienia przyznane im przez prawo Państwa Członkowskiego, w którym SCE ma swoją siedzibę statutową, lub które prawo to zezwala im przyznać. Należy pamiętać, że członkowie organów zarządzających, nadzorczych i administrujących ponoszą odpowiedzialność, zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do spółdzielni w Państwie Członkowskim, w którym mieści się statutowa siedziba SCE, za szkodę poniesioną przez SCE w wyniku naruszenia przez nich obowiązków prawnych, statutowych lub innych związanych z pełnioną funkcją. Po zaprzestaniu pełnienia funkcji przez członków w organach SCE, nie mogą oni ujawniać żadnych posiadanych przez siebie informacji dotyczących SCE, których ujawnienie mogłoby narazić na szkodę interesy spółdzielni lub jej członków, z wyjątkiem przypadków, gdy takie ujawnienie jest wymagane lub

dozwolone na mocy przepisów prawa krajowego, mających zastosowanie do spółdzielni lub spółek lub leży w interesie publicznym.

2. Podsumowanie badań opartych na uzyskanych danych dotyczących SCE

Rozporządzenie (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE), jest dokumentem który określa główne zasady tworzenia, struktury i funkcjonowania SCE na poziomie Unii Europejskiej.

W październiku/listopadzie 2022 r. rozpoczęło się badanie aktualnej sytuacji w zakresie funkcjonowania spółdzielni europejskiej (SCE - Societas Cooperativa Europaea) w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Przeprowadzono kompleksową analizę dostępnych źródeł, publikacji i stron internetowych dotyczących powstania, struktury i funkcjonowania spółdzielni europejskiej w Unii Europejskiej. Głównym celem była identyfikacja SCE działających w sektorze edukacji lub działalności społecznej. W pierwszym etapie przeprowadzono poszukiwania na poziomie krajów, w których działają członkowie konsorcjum projektowego. W drugim etapie, w pozostałych (wybranych) państwach członkowskich UE.

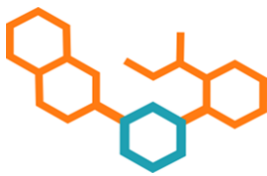
Analizy działalności SCE doprowadziły do wniosku, że po 20 latach od wprowadzenia formy prawnej SCE do prawa europejskiego w 2003 r. nastąpił znaczny spadek liczby istniejących SCE. W trakcie procesu analizy napotkano poważny problem z identyfikacją tych podmiotów. W związku z tym zwrócono się o pomoc i dodatkowe informacje do instytucji europejskich. Nawiązano m.in. kontakt z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce, przeprowadzono rozmowy z punktami Europe Direct, wykorzystano kontakty wśród organizacji partnerskich, skierowano zapytania do Komisji Europejskiej - DG GROW - Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Przedsiębiorczość i MŚP, przeprowadzono analizy stron internetowych różnych sieci działających w sektorze spółdzielczym oraz opublikowanych raportów (np. ICA - International Co-operatives Alliance i CECOP).

Główną przeszkodą jest brak informacji z unijnego systemu Eur-lex. Informacje o utworzeniu i wykreśleniu SCE w państwach członkowskich powinny być publikowane w Dzienniku Urzędowym UE. Obowiązek publikowania informacji wynika z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE). Niestety system Eur-lex nie posiada tych danych. Nie otrzymano odpowiedzi na zapytania dotyczące braku danych i miejsca ich publikacji w systemie.

Wszystkie instytucje europejskie podkreślają potrzebę zapoznania się ze sprawozdaniem Komisji Europejskiej z 2012 r. w sprawie stosowania rozporządzenia (WE) nr 1435/2003. Uznają one ten raport sprzed 12 lat (przy czym dane do raportu pochodzą sprzed ponad 13

lat) za najbardziej aktualny. Poinformowano nas również, że w ciągu ostatnich 12 lat w Unii Europejskiej nie pracowano nad żadnymi innymi raportami.

Poszukiwaliśmy również danych w rejestrach działalności gospodarczej w wybranych krajach europejskich. W procesie wyszukiwania danych wykorzystaliśmy informacje z europejskiego portalu "justice.eu". Zespół projektowy próbował również uzyskać dane przez Transparency Register EU i Beneficial Ownership Registers Interconnection System (BORIS). Niestety, analiza musiała zostać przeprowadzona oddzielnie dla każdego kraju, ponieważ: "W dniu 22 listopada 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok w połączonych sprawach WM (C-37/20) i Sovim SA (C-601/20) przeciwko luksemburskim rejestrów przedsiębiorstw i unieważnił wymóg wprowadzony dyrektywą 2018/843 zmieniającą dyrektywę 2015/849, zgodnie z którym państwa członkowskie muszą udostępniać informacje o beneficjentach rzeczywistych osób prawnych przechowywane w centralnych rejestrach we wszystkich przypadkach każdemu obywatelowi. Trybunał uznał, że taki masowy publiczny dostęp nie był ani bezwzględnie konieczny do zapobiegania praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, ani proporcjonalny, a zatem nie mógł uzasadniać poważnej ingerencji w prawa podstawowe, a mianowicie prawo do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych zapisane w art. 7 i 8 Karty.

W konsekwencji tego wyroku system integracji rejestrów beneficjentów rzeczywistych (BORIS) nie może obecnie zapewniać publicznego dostępu do informacji przechowywanych w krajowych rejestrach beneficjentów rzeczywistych. Podczas gdy Komisja będzie kontynuować prace nad wdrożeniem dostępu dla właściwych organów i podmiotów zobowiązanych, ocenione zostaną również prawne i techniczne możliwości wdrożenia publicznego dostępu w oparciu o uzasadniony interes."

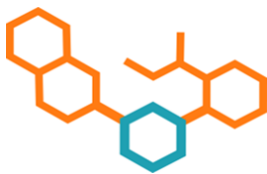
Analiza objęła: Polskę, Węgry, Włochy, Portugalię, Islandię, Francję, Czechy, Słowację, Hiszpanię, Szwecję, Finlandię, Niemcy, Austrię i Rumunię. Znalaziono również listę SCE pochodzącą z 2018 r., przygotowaną przez Libertas - Europäisches Institut GmbH.

W ten sposób uzyskano dane na temat kilku SCE, z którymi członkowie konsorcjum projektu próbowali nawiązać kontakt - w celu przeprowadzenia wywiadów. W związku z tym zespół projektowy przygotował kwestionariusz wywiadu dotyczący działalności SCE (patrz część VI punkt 1 niniejszego kompendium).

Niestety okazało się, że wszystkie SCE, z którymi próbowaliśmy się skontaktować, już nie istnieją. Zespół projektowy próbował również skontaktować się z dodatkowym podmiotem z sektora edukacji w Hiszpanii, który zadeklarował, że jest SCE - niestety nie otrzymał odpowiedzi.

Podczas badań nad SCE zespół projektowy skontaktował się również z instytucjami typu think-tank. Ich działalność koncentruje się między innymi na analizie sektora spółdzielczego w

Europie. Należą do nich na przykład Euricse, COOP, Spółdzielczym Instytutem Badawczym w Krajowej Radzie Spółdzielczej. Przeprowadzono również wywiad z członkiem COOP Europe. Przeprowadzono także analizę prac naukowych autorstwa dr Małgorzaty Lendzion z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zespół projektowy był zaskoczony brakiem informacji o SCE w raporcie "World Cooperative Monitor 2022". W związku z tym zespół projektowy podjął próbę kontaktu z jednym ze współautorów raportu. Zaowocowało to uzyskaniem informacji o nowej inicjatywie Komisji Europejskiej dotyczącej Europejskiego Stowarzyszenia Transgranicznego.

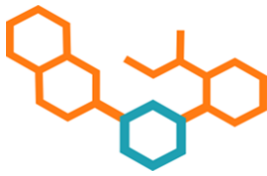
W związku z tym podjęto decyzję o przeprowadzeniu wywiadów z przedstawicielami kilku europejskich sieci w sektorze edukacji. Celem było przygotowanie zaleceń dotyczących tworzenia i funkcjonowania międzynarodowych sieci. Zespół projektowy ponownie przygotował kwestionariusz wywiadu (patrz część VI punkt 2 niniejszego kompendium).

3. Główne wnioski z procesu badawczego

Na podstawie danych uzyskanych w procesie badawczym dotyczącym SCE zidentyfikowaliśmy następujące bariery dotyczące sytuacji SCE w państwach członkowskich Unii Europejskiej:

- Niska świadomość istnienia formy prawnej SCE wśród organizacji w sektorze uczenia się przez całe życie, a także wśród europejskich sieci łączących spółdzielnie.
- Skomplikowane procedury zakładania SCE i wysokie koszty założenia; znaczne różnice w ustawodawstwie między państwami członkowskimi UE w obszarach nieuregulowanych prawem UE; różnice występują również na poziomie regionalnym.
- Do 2024 r. władze Unii Europejskiej nie uwzględniały postulatów zgłaszanych przez organizacje spółdzielcze z wielu krajów europejskich; Komisja Europejska zapowiedziała zmianę, ale jej nie wprowadziła.
- Niepewność co do przepisów prawnych, które mają być stosowane podczas działań SCE.
- Działalność spółdzielcza w Europie jest skierowana do sektorów innych niż sektor edukacji; forma SCE jest traktowana jak inne formy działalności gospodarczej; wymagania społeczne nie są brane pod uwagę.
- Skomplikowane przepisy dotyczące pracowników w SCE, które zwiększają koszty i utrudniają zarządzanie SCE, a także istotny problem z mobilnością pracowników na

europejskim rynku pracy w międzynarodowych podmiotach o strukturze międzynarodowej.

- Niedopełnienie obowiązku przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej - brak ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym UE informacji o zarejestrowanych i zlikwidowanych SCE.
- Brak aktualnych danych statystycznych dotyczących SCE w Unii Europejskiej.
- Trudności w dostępie do informacji o SCE na poziomie państw członkowskich UE za pośrednictwem rejestrów przedsiębiorstw lub utrudniony dostęp ze względu na opłaty za uzyskanie informacji; ponadto forma prawna SCE nie jest oddzielnie identyfikowana w rejestrach (często łączona z innymi spółdzielniami lub spółkami).
- Niskie zainteresowanie funkcjonowaniem SCE po 2011 r. ze strony struktur Unii Europejskiej.
- Nietostrzeżenie SCE jako szansy na prowadzenie działalności społecznej, edukacyjnej i gospodarczej (wspierającej działania społeczne) przez podmioty z sektora edukacji.
- Nieprawidłowości związane z tworzeniem SCE wyłącznie w celu ich "sprzedaży" innym podmiotom w Unii Europejskiej.

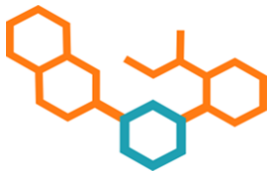
Przedstawiciele społeczności spółdzielców w Europie uważają, że polityka Unii Europejskiej wynika bardziej z fundamentalnej równości wszystkich podmiotów na wewnętrznym rynku europejskim niż z rzeczywistych dążeń do rozwoju SCE.

SCE może być postrzegana jako "sierota" europejskiego systemu prawnego, pomimo swoich zalet: nadaje europejski wizerunek podmiotom działającym jako SCE; tworzy transgraniczne sieci w ramach Unii Europejskiej; pozwala na uczestnictwo w europejskim ruchu spółdzielczym; umożliwia optymalizację kosztów na poziomie międzynarodowym; ułatwia wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk między podmiotami działającymi jako SCE; umożliwia wzajemne korzyści z działalności SCE dla wszystkich zaangażowanych osób/podmiotów; SCE może być traktowana jako "grupa społeczna", w której każdy członek ma swoje zadania i funkcje, a zasady zarządzania są samorządne i demokratyczne.

4. Dalsze możliwości budowania współpracy europejskiej

Podczas naszych badań nad Spółdzielnią Europejską (SCE) otrzymaliśmy informację o nowej inicjatywie Komisji Europejskiej dotyczącej możliwości współpracy i działań na poziomie

Europejskim. Celem nowej inicjatywy jest harmonizacja wspólnych minimalnych standardów dla organizacji pozarządowych oraz poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego stowarzyszeń non-profit poprzez ustanowienie środków koordynujących warunki zakładania i prowadzenia Europejskich Stowarzyszeń Transgranicznych (ECBA), w celu ułatwienia skutecznego korzystania ze swobody prowadzenia działalności przez stowarzyszenia non-profit na rynku wewnętrznym Wspólnoty Europejskiej.

W związku z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady regulującą funkcjonowanie ECBA w Unii Europejskiej, każde państwo członkowskie Unii Europejskiej będzie zobowiązane do przyjęcia regulacji krajowych.

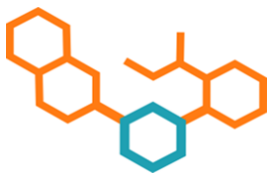
Zgodnie z wnioskiem ECBA będzie podmiotem prawnym opartym na członkostwie, utworzonym w drodze dobrowolnego porozumienia przez osoby fizyczne będące obywatelami Unii lub legalnie zamieszkujących w UE lub podmioty prawne działające w celu niezarobkowym, mające legalną siedzibę na terenie UE, z wyjątkiem:

- (a) Związków zawodowych, partii politycznych, organizacji religijnych i stowarzyszeń takich podmiotów;
- (b) osób, które zostały skazane za przestępstwa prania brudnych pieniędzy, powiązane przestępstwa lub finansowanie terroryzmu;
- (c) osób, które podlegają środkom zakazującym ich działalności w Państwie Członkowskim w związku z praniem brudnych pieniędzy, powiązanymi przestępstwami lub finansowaniem terroryzmu.

Co najmniej 3 członków założycieli będzie mogło ustanowić ECBA. Ponadto w trakcie funkcjonowania ECBA liczba członków nie będzie mogła być mniejsza niż 3. Państwa członkowskie Unii Europejskiej będą musiały zapewnić możliwość rejestracji ECBA online. Proces rejestracji będzie musiał zostać zakończony w ciągu 30 dni od złożenia wszystkich wymaganych dokumentów. Ponadto państwo członkowskie będzie zobowiązane do wydania właściwym organom certyfikatu ECBA, zarówno w formie cyfrowej, jak i papierowej, w ciągu 5 dni od rejestracji ECBA, a certyfikat ten będzie uznawany za dowód rejestracji ECBA. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego niezwłocznie powiadamia właściwe organy wszystkich pozostałych państw członkowskich o każdej nowej rejestracji ECBA.

Podstawową zasadą działania ECBA będzie zapewnienie, że wszelkie zyski będą wykorzystywane wyłącznie do realizacji celów opisanych w statucie, bez podziału między członków.

ECBA będą zobowiązane do posiadania w swoim statucie celu prowadzenia działalności w co najmniej dwóch państwach członkowskich i posiadania członków założycieli powiązanych z co

najmniej dwoma państwami członkowskimi, w oparciu o obywatelstwo lub miejsce legalnego zamieszkania w przypadku osób fizycznych lub w oparciu o lokalizację ich siedziby statutowej w przypadku osób prawnych.

ECBA będą miały osobowość prawną i pełną zdolność do czynności prawnych. Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej będzie zobowiązane do uznania każdego ECBA zarejestrowanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

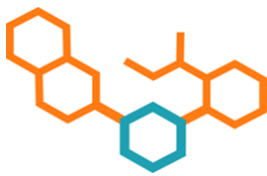
ECBA ma prawo do zawierania umów i dokonywania czynności prawnych, bycia stroną postępowania sądowego, posiadania majątku ruchomego i nieruchomości, prowadzenia działalności gospodarczej, zatrudniania pracowników, otrzymywania, pozyskiwania i dysponowania darowiznami i innymi funduszami wszelkiego rodzaju z dowolnego legalnego źródła, uczestniczenia w przetargach publicznych i ubiegania się o finansowanie publiczne.

Statut ECBA będzie musiał zawierać następujące informacje:

- (a) Nazwę ECBA;
- (b) szczegółowy opis jej celów oraz oświadczenie o jej celu niezarobkowym;
- (c) imiona i nazwiska oraz adresy członków założycieli, w przypadku gdy są oni osobami fizycznymi, oraz imiona i nazwiska przedstawicieli prawnych i siedziby statutowe członków założycieli, w przypadku gdy są oni osobami prawnymi;
- (d) w przypadku, gdy członek założyciel jest osobą prawną, szczegółowy opis jej statutu oraz szczegółowy opis jej celu non-profit;
- (e) adres siedziby statutowej ECBA;
- (f) aktywa ECBA w momencie jego rejestracji;
- (g) warunki i procedury przyjmowania, wykluczania i rezygnacji członków;
- (h) prawa i obowiązki członków;
- (i) przepisy regulujące skład, funkcjonowanie, uprawnienia i obowiązki organu decyzyjnego i organu wykonawczego;
- (j) przepisy regulujące powoływanie, odwoływanie, uprawnienia i obowiązki członków organu wykonawczego;
- (k) wymogi dotyczące większości i kworum mające zastosowanie do organu decyzyjnego;
- (l) procedurę zmiany statutu;
- (m) okres obowiązywania ECBA, jeżeli jest on ograniczony;
- (n) sposób rozdysponowania aktywów ECBA w przypadku jego rozwiązania.

W strukturze ECBA będą dwa rodzaje organów: organ decyzyjny i organ wykonawczy, który będzie musiał składać się z co najmniej trzech osób.

W procesie zarządzania ECBA każdy członek będzie miał jeden głos. Ponadto członkowie ECBA nie będą ponosić osobistej odpowiedzialności za działania lub zaniechania ECBA, ale będą podlegać skutecznym formom kontroli przez sądy.

Każda ECBA będzie miała prawo do przeniesienia swojej siedziby statutowej z jednego państwa członkowskiego do innego.

W kwestiach nieuregulowanych w dyrektywie każde państwo członkowskie Unii Europejskiej będzie musiało zapewnić, aby przepisy krajowe mające zastosowanie do najbardziej podobnego stowarzyszenia nienastawionego na zysk w prawie krajowym, miały zastosowanie do ECBA.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej będą miały dwa lata na przyjęcie przepisów krajowych i powiadomienie Komisji Europejskiej o przyjętych krajowych przepisach prawnych dotyczących ECBA.

W styczniu 2024 r. Parlament Europejski rozpoczął prace nad inicjatywą ECBA.

W Parlamencie wniosek jest rozpatrywany przez Komisję Prawną (JURI) (sprawozdawca: Sergey Lagodinsky, Zieloni/EFA, Niemcy) oraz Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO).

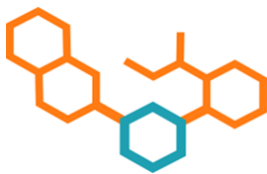
W międzyczasie trzy parlamenty krajowe przeprowadziły kontrole pomocniczości i proporcjonalności wniosku. Dwa z nich, portugalski i włoski, zatwierdziły wniosek, ale czeski Senat przedstawił opinię, w której stwierdził, że wniosek wykracza poza kompetencje UE i jego zdaniem nie powinien zostać przyjęty (Senat "wzywa [czeski] rząd do niepopierania wniosku").

W swojej opinii z 17 stycznia 2024 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjął wniosek i zalecił współprawodawcom szybkie jego przyjęcie, uznając trudności, z jakimi borykają się organizacje nienastawione na zysk działające ponad granicami państw członkowskich.

W dniu 13 marca 2024 r., podczas sesji plenarnej, Parlament przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu w sprawie wniosku, w oparciu o sprawozdanie JURI, podczas gdy Rada nie rozpoczęła jeszcze analizy wniosku.

Autorzy kompendium mają nadzieję, że regulacje ECBA zostaną przyjęte jak najszybciej, a wszyscy interesariusze w Unii Europejskiej będą mogli korzystać z rozwiązań zaprojektowanych specjalnie dla celów transgranicznych. ECBA powinna zmniejszyć

obciążenia prawne i administracyjne związane z uznawaniem i zakładaniem stowarzyszeń non-profit działających w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

5. Wzmacnianie finansowania działań edukacyjnych

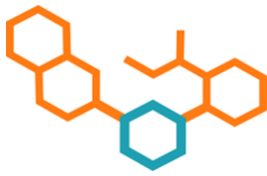
Działalność sieci oraz jej rozwój wymagają dodatkowego finansowania. Oto kilka pomysłów na zwiększenie przychodów i samofinansowanie działań europejskich sieci i ich rozwoju. Zalecenia te zostały opracowane na podstawie wywiadów:

- Oferowanie płatnych warsztatów i kursów przez sieć.
- Wprowadzenie do statutu opłat za członkostwo w sieci.
- Świadczenie płatnych usług doradczych/ ekspertyz na rzecz podmiotów zewnętrznych.
- Generowanie przychodów z niestandardowych projektów, takich jak produkcja na zamówienie lub świadczenie usług.
- Pobieranie opłat za organizowane warsztaty/ wydarzenia.
- Ustanowienie systemu darowizn.
- Projekty współpracy: Współpraca z partnerami zewnętrznymi w celu uzyskania finansowania, np. firmy mogą zapewniać wsparcie finansowe lub sponsorować określone projekty w ramach sieci lub prywatne finansowanie może pochodzić z innych źródeł, w tym: osób fizycznych, organizacji filantropijnych albo firmy mogą przekazywać darowizny na wsparcie działań i misji sieci.
- Kampanie crowdfundingowe online, które stanowią nowoczesny sposób angażowania lokalnej i międzynarodowej społeczności we wspieranie konkretnych projektów edukacyjnych.
- Prowadzenie działalności non-for-profit na poziomie europejskim w formie spółki europejskiej (SE) lub europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych (EEIG).

Takie działania przyczyniają się do stabilności ekonomicznej sieci i wspierają jej misję, rozwój i innowacje, zwiększając poziom współpracy międzysektorowej.

Samofinansowanie działań edukacyjnych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego z sektora uczenia się przez całe życie w Unii Europejskiej staje się istotnym aspektem ich

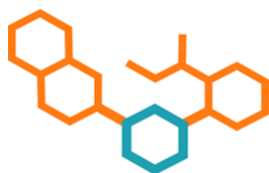

działalności. Optymalne wykorzystanie dostępnych możliwości i źródeł finansowania, strategicznych partnerstw i elastycznego podejścia do samofinansowania, może pomóc organizacjom w zwiększaniu ich wpływu w obszarze edukacji. Ważne jest, aby stale monitorować zmieniający się krajobraz finansowy i dostosowywać strategie, tak aby sprostać wyzwaniom i nadal dostarczać wartościową edukację społecznościom zarówno na poziomie lokalnym, jak i europejskim.

III. Wnioski i Rekomendacje dotyczące rozwoju współpracy europejskiej/procesu tworzenia sieci kontaktów

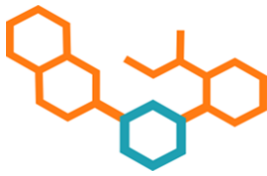
Ostateczne zalecenia zostały opracowane na podstawie analizy wywiadów przeprowadzonych przez członków konsorcjum projektu oraz doświadczeń organizacji członkowskich europejskiej sieci FIRST Network.

Proponowana lista zaleceń nie jest wyczerpująca, ponieważ zawsze istnieje możliwość sformułowania dodatkowych postulatów. Żadne z zaleceń nie ma charakteru ostatecznego. Wszystkie postulaty wzajemnie się przenikają i uzupełniają. Celem poniższej listy rekomendacji jest zwrócenie uwagi na najważniejsze elementy, które powinny być brane pod uwagę w procesie budowania współpracy między CSO w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dodatkowym zadaniem rekomendacji jest wywołanie refleksji wśród osób zarządzających europejskimi sieciami CSO, w celu usprawnienia działania istniejących sieci.

Rekomendacje są następujące:

1. Dobra komunikacja między członkami sieci i kierownictwem sieci. Zastosowanie w procesie komunikacji rozwiązania w postaci Intranetu.
2. Niezbędne jest ustanowienie profesjonalnego centrum koordynującego sieć na poziomie europejskim.
3. Sieć powinna mieć dedykowany personel, zwłaszcza administracyjny.
4. Zespół zaangażowanych osób powinien pomagać w rozwiązywaniu różnego rodzaju problemów/ spraw w organizacjach wchodzących w skład sieci.
5. Sieć powinna mieć opracowany plan i zasady podnoszenia kompetencji zespołu pracującego w sieci, niezbędnych do realizacji projektów międzynarodowych. Efektywność i skuteczność działania sieci wymaga zatrzymania "talentów" w zespole pracowników.
6. Każda sieć powinna mieć dobrze sformułowany cel swojej działalności; wszyscy członkowie sieci powinni się co do niego zgodzić. "Należy odpowiedzieć na podstawowe pytania: czego tak naprawdę chcemy?; dlaczego to robimy?; jaka jest nasza misja?". Sieć powinna określić swoje obszary specjalizacji. Sieci działają w konkurencyjnym środowisku, więc wyróżnienie się na tle innych sieci/ organizacji może być wyzwaniem. Również poziom zaufania wśród członków sieci wpływa na kształt wspólnych celów. Zdefiniowanie wspólnego celu/ misji jest możliwe, gdy staramy się zrozumieć perspektywę drugiej osoby/ organizacji. Głównym celem procesu tworzenia

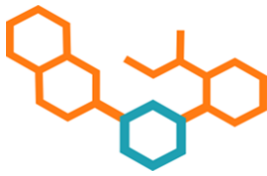

sieci powinno być zwiększenie poziomu zaangażowania i interakcji między członkami sieci.

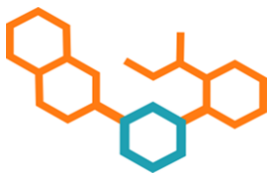
7. Niezbędne jest również stworzenie listy produktów i usług dla członków sieci, tak aby członkowie sieci chcieli być jej częścią. Członkowie sieci muszą widzieć korzyści płynące ze współpracy w formie sieci. Dokładne zrozumienie potrzeb członków sieci i grup docelowych, dla których sieć działa, jest podstawą do kształtowania oferty.
8. Członkowie sieci muszą mieć dostęp do wiedzy, najlepszych praktyk, możliwości nawiązywania kontaktów i wymiany doświadczeń posiadanych przez poszczególnych członków sieci. To buduje i zwiększa poziom motywacji do dalszych działań. Sieć powinna tworzyć wieloaspektową ofertę dla członków sieci (w oparciu o ich potrzeby) oraz odbiorców zewnętrznych. Atrakcyjna oferta wpływa na poziom widoczności sieci i buduje jej "markę" - do budowania wizerunku warto wykorzystać narzędzia z sektora biznesowego. Warsztaty, sesje edukacyjne, wykłady, networking pomagają utrzymać zaangażowanie członków sieci i zapewniają wyższą jakość działania. Warunkiem dobrej współpracy jest także wzajemna pomoc członków sieci w organizacji różnych wydarzeń.
9. Współpracując w ramach sieci musimy brać pod uwagę zmiany pokoleniowe osób zaangażowanych w działania sieci. Każda sieć powinna opracować zasady: wymiany kadry, szkolenia nowych osób oraz przekazywania wiedzy i doświadczeń przez osoby, które przestają pracować dla sieci. Dlatego bardzo ważne jest aktywne zbieranie informacji zwrotnych podczas wszystkich spotkań/ wydarzeń organizowanych przez sieć. Informacja zwrotna jest podstawą rozwoju biznesu.
10. Należy stale dążyć do ciągłego poprawiania poziomu profesjonalizacji działania sieci. "Sieć jest tak silna, jak silni są jej członkowie".
11. Niezbędne jest zastosowanie i poprawa wykorzystania mediów społecznościowych w działaniach prowadzonych przez członków sieci.
12. Sieć musi ustanowić system powiązań z innymi instytucjami (administracja publiczna, biznes, ośrodki badawcze) i innymi interesariuszami (liderzy społeczności lokalnych, nieformalne grupy mieszkańców, lokalne grupy działania, inne sieci, organizacje działające w tym samym sektorze).
13. Sieć powinna podejmować działania wzmacniające uznanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie lokalnym/ regionalnym/ krajowym i europejskim.

14. Koniecznym elementem jest również budowanie/ podnoszenie świadomości wśród decydentów na szczeblu lokalnym/ regionalnym/ krajowym i europejskim w zakresie kluczowych kwestii, które stanowią misję sieci.
15. Ze względu na rozwój technologii cyfrowych, każda sieć powinna przeprowadzić analizę dotyczącą wykorzystania "sztucznej inteligencji" w swojej działalności; w procesach komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz w zarządzaniu siecią.
16. Działania sieciowe nie powinny być traktowane jako działania jednorazowe. Działania powinny być prowadzone regularnie. Należy zaplanować budżet dla stałego personelu, działania statutowe, inwestycje, promocje, podróże (bezpośredni kontakt jest czynnikiem budującym wizerunek sieci i budującym zaufanie beneficjentów i interesariuszy).
17. Każdy członek sieci powinien mieć możliwość aktywnego proponowania inicjatyw, które sieć może wdrożyć. Metody komunikacji w ramach sieci powinny być dostosowane do kategorii członków.
18. Każdy członek sieci powinien mieć wpływ i aktywnie uczestniczyć w procesie zarządzania siecią. W procesie zarządzania należy stosować demokratyczne zasady współpracy i wymiany opinii. Jednak po podjęciu decyzji wszystkie struktury sieciowe powinny skupić się na procesie wdrażania decyzji.
19. Należy unikać biurokratycznych praktyk, które utrudniają skuteczne podejmowanie decyzji i zmniejszają szybkość reakcji na zmiany zachodzące w otoczeniu sieci (społecznym, prawnym, ekonomicznym).
20. Zrozumienie różnorodności kulturowej i językowej w Europie oraz potrzeba jej zachowania jest niezbędna w procesie współpracy, budowania i funkcjonowania sieci na poziomie europejskim. W budowaniu relacji w ramach sieci istotnym czynnikiem jest poziom zaufania. Okazywanie sobie zainteresowania i dzielenie się doświadczeniami życiowymi czy pasjami pozwala na swobodniejszy przepływ wiedzy i doświadczeń zawodowych. W zespołach wielopokoleniowych współpraca pozwala na zachowanie wiedzy i doświadczeń życiowych, z których mogą korzystać nowi członkowie zespołu.
21. Zastosowanie zasady „współtworzenia” w działaniach sieciowych. Jest to proces poszukiwania nowego sposobu realizacji współpracy. W tym procesie szukamy nowych relacji, nowych pomysłów, poważnego podejścia do drugiej strony - partnera. Nie tylko

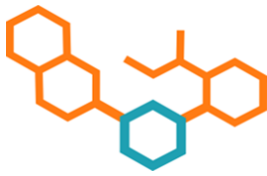

bierzemy, ale również dajemy. Proces współtworzenia zapobiega fragmentacji i utracie wiedzy/ doświadczenia, ale także wzmacnia poczucie solidarności i pozwala na wspólne podejmowanie decyzji i akceptację. Ważnym czynnikiem jest język, jakim posługują się członkowie sieci; ten czynnik może utrudniać wzajemne zrozumienie. Nie wystarczy mówić; musimy wiedzieć, że druga strona rozumie nasz przekaz.

22. Każda sieć powinna prowadzić działania interdyscyplinarne. Interdyscyplinarność: pobudza kreatywność, buduje cenne zasoby, wpływa na rozwój systemu demokratycznego, wyzwala innowacyjność, tworzy nowe formy partycypacji.
23. Ważne jest, aby zrozumieć, że ludzie pracujący w organizacjach członkowskich są tymi, którzy najlepiej znają potrzeby lokalnych społeczności.
24. Współpraca w ramach sieci jest ułatwiona, gdy poszczególni członkowie sieci działają w oparciu o podobną strukturę zarządzania.
25. Prowadzenie działań lobbingsowych jest istotnym i niezbędnym elementem współpracy sieciowej. Lobbying jest zjawiskiem normalnym, jeśli ma określoną strukturę i formę oraz jest prowadzony zgodnie z prawem. Regularne spotkania przedstawicieli organizacji edukacji dorosłych z parlamentarzystami, czy członkami rządu lub przedstawicielami organów UE nie powinny nikogo dziwić. Udany proces networkingu wpływa na siłę oddziaływania na struktury decyzyjne, a nie sam proces lobbingu. Nie zwiększymy zainteresowania kształceniem ustawicznym wśród dorosłych, jeśli nie będziemy wspólnie komunikować wspólnego przesłania. Proces lobbingu powinien opierać się na wiarygodnych analizach i opracowanych strategiach. Dobrym pomysłem na zwiększenie poziomu promocji i wpływu sieci jest zorganizowanie zewnętrznego "ruchu społecznego" na rzecz misji realizowanej przez sieć. Również stworzenie wspólnego "interfejsu" i wypracowanie ścieżek współpracy między CSO a ośrodkami decyzyjnymi i społeczno-gospodarczymi to warunki niezbędne do zwiększenia wpływów.
26. Ograniczone zasoby finansowe stanowią istotną przeszkodę w rozpoczęciu lub kontynuowaniu działalności sieci i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w sektorze uczenia się przez całe życie. Dlatego sieć powinna stworzyć jeden lub więcej "produktów na sprzedaż". Należy również rozważyć możliwości prowadzenia inwestycji - oceniając poziom ryzyka i zaangażowania w inwestycje. Elastyczność sieci wymaga ciągłego dostosowywania oferty do zmieniających się warunków zewnętrznych. Sposób finansowania działalności wpływa na możliwości operacyjne sieci. Uniezależnienie się od źródeł publicznych jest wyzwaniem. Dlatego można zacząć od

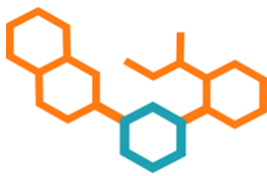

wprowadzenia składek członkowskich do zapisów statutowych sieci. W kolejnym kroku warto rozważyć prowadzenie działalności gospodarczej, z której zyski będą finansowały działalność statutową sieci.

27. Każda sieć powinna zdefiniować zasady jej poszerzania i przyjmowania nowych organizacji członkowskich.

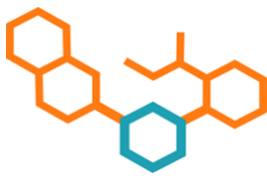
IV. Zamiast zakończenia

Co należy zrobić, aby działania związane z budowaniem silniejszej współpracy między europejskimi podmiotami/ organizacjami z sektora uczenia się przez całe życie były bardziej skuteczne? Co zrobić, aby zwiększyć poziom zintegrowania wszystkich uczestników procesu tworzenia sieci? Oto kilka wskazówek, jak to osiągnąć, w oparciu o wiedzę wszystkich organizacji partnerskich, które uczestniczyły w projekcie oraz doświadczenie członków sieci FIRST Network.

"Czynnikami sukcesu" są:

- ✓ Dobrowolność zrzeszania się w formie sieci – zwiększa efektywność działania i zdolności operacyjne sieci i jej członków.
- ✓ Silne zaangażowanie zespołów z organizacji partnerskich, ich wolontariuszy oraz osób zainteresowanych/ przychylnych i wspierających działania danej organizacji/ nowej sieci.
- ✓ Dobra współpraca z kluczowymi lokalnymi interesariuszami (np. władzami lokalnymi, przedsiębiorcami, mieszkańcami, liderami społeczności lokalnych/ subregionalnych/ regionalnych, przedstawicielami mediów itp.)
- ✓ Bazowanie na długoterminowej, konsekwentnej pracy wielu różnych ludzi z różnych dziedzin – interdyscyplinarność, co sprawia że organizowane przez nową sieć działania/ wydarzenia są dobrze ugruntowane i zyskują trwałość – tworzą one nowe możliwości integrowania różnych interesariuszy wokół celów sieci;
- ✓ Zaangażowanie organizacji/ podmiotów/ osób reprezentujących różne grupy wiekowe zainteresowane konkretnymi tematami; tworzy to przestrzeń dla różnych form ekspresji i różnorodności działań nowych sieci.
- ✓ Zadbanie o pełną akceptację i otwartą atmosferę współpracy zespołu, który odpowiada za bieżącą działalność nowej sieci; uwzględnienie opinii wszystkich członków zespołu przed podjęciem decyzji;
- ✓ Konsekwentne wdrażanie podjętych decyzji.
- ✓ Planowanie działań przez nowe sieci w sposób uwzględniający dynamiczne zmiany czynników: społecznych, ekonomicznych, demograficznych, geograficznych i ekologicznych.

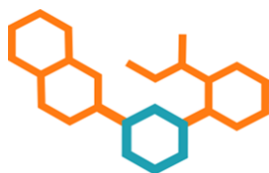

- ✓ Uwzględnienie w działaniach sieci aspektu podnoszenia "jakości życia" beneficjentów końcowych.
- ✓ Podejmowanie działań poprzez wykorzystanie metodologii "współtworzenia".
- ✓ Jako organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w sektorze uczenia się przez całe życie powinniśmy pamiętać o włączeniu elementu świadomości i ekspresji kulturowej do procesów współpracy i procesu edukacyjnego. Jest to jedna z ośmiu kluczowych kompetencji, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej i potrzeb zatrudnienia. Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powinny być powiązane ze świadomością lokalnego i europejskiego dziedzictwa kulturowego. Element ekspresji kulturowej jest niezbędny do rozwijania umiejętności twórczych i może przyczynić się do tworzenia innowacyjnych pomysłów, pogłębiania integracji społecznej, wzmacniania poczucia tożsamości europejskiej, zwiększania poziomu szacunku, otwartości na innych i zaufania. Czynniki te są niezbędne do angażowania się we współpracę z innymi.
- ✓ Daj sobie czas na zrozumienie sieci: Poświęć czas na poznanie sieci i jej aktywnych członków. Zrozum dynamikę, cele i wartości sieci, tak aby móc aktywnie współuczestniczyć w jej działaniach. Unikaj bycia „cichym” członkiem: Aktywnie angażuj się w dyskusje i działania. Nie wahaj się zadawać pytań i szukać wyjaśnień.
- ✓ Wyzwaniem dla współdziałania w sieci jest znalezienie wystarczającej ilości czasu na interakcje/ działania.
- ✓ Angażowanie się w środowisko współpracy z innymi członkami, wspieranie interdyscyplinarnych projektów i dzielenie się wiedzą.

Zastosowanie się do tych wskazówek może pomóc przekształcić istniejące bariery w "mosty" – zbudowanie nowych połączeń/ więzi i zwiększenie poziomu zaufania wśród obywateli Unii Europejskiej, zjednoczonych w swojej różnorodności.

V. Dodatkowe zasoby - Wskazówki i pomysły, jak radzić sobie z najbardziej aktualnymi wyzwaniami dla edukacji dorosłych

Zapraszamy do zapoznania się z rekomendacjami tematycznymi opartymi na poniższych studiach przypadku:

1: Ekologiczne i społeczne aspekty integracji i różnorodności w edukacji dorosłych.

Tytuł projektu:

"Nauczanie zarządzania krajobrazem w oparciu o podejście ekologiczne i samowystarczalność w społecznościach wiejskich".

Cel(e) projektu:

Przygotowanie uczestników do zrównoważonego rolnictwa i związanego z nim stylu życia.

Promowanie rozprzestrzeniania się rolnictwa na małą skalę (przydomowego) z podejściem ekologicznym.

Organizacja ludzi mieszkających w wiosce lub przeprowadzających się do niej w społeczność opartą na wspólnych wartościach i współzależności (podobny sposób myślenia, styl życia i gospodarowania).

6Wzrost różnorodności zamieszkałych krajobrazów, regeneracja ich mozaikowej struktury.

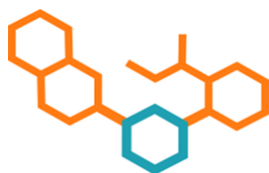
Aktualna sytuacja:

W okresie socjalizmu na Węgrzech tradycyjne rolnictwo wiejskie zostało zastąpione przez rolnictwo na dużą skalę zwane "spółdzielniami", a tradycyjna kultura rolna ledwo przetrwała w rolnictwie przydomowym. Po zmianie reżimu koncentracja gruntów rolnych i rolnictwo przemysłowe na dużą skalę osłabiły nie tylko tradycyjną kulturę rolną, ale także samo rolnictwo dla większości populacji. Jednocześnie coraz więcej osób zdaje sobie sprawę, że podstawę i bezpieczeństwo utrzymania ludności wiejskiej można stworzyć poprzez rolnictwo na małą skalę (przydomowe). Zrównoważony rozwój rolnictwa na małą skalę zależy od trzech podstawowych warunków:

1. Rolnictwo jest przede wszystkim samowystarczalne (co nie wyklucza sprzedaży rynkowej).
2. Podejście ekologiczne dominuje w metodzie hodowli.

3. Nienaruszony system wodny w małym ogrodzie i krajobrazie jest niezbędny do skutecznego zarządzania (jeśli nie jest nienaruszony, wymaga przywrócenia).

Ponieważ przekazywanie tradycyjnej wiedzy rolniczej z pokolenia na pokolenie zostało przerwane; ponieważ pojawiły się nowe aspekty (pogorszenie stanu ekologicznego i wodnego krajobrazu, koncentracja gruntów rolnych, niekorzystny system wsparcia, nowy ekologiczny sposób myślenia, ludność miejska przenosząca się na wieś itp.); ponieważ zmienił się sposób życia i myślenia ludności; w celu zapewnienia rentowności wsi i rodzin wiejskich konieczne stało się przeszkolenie mieszkańców wsi, którzy chcieli uprawiać ziemię.

Elementy szkolenia:

a) Ćwiczenia przeprowadzane we własnym ogrodzie uczestników. Ci, którzy jeszcze nie mają ogrodu, dołączają do tych, którzy już go mają. (Pół godziny)

b) Prezentacje teoretyczne i dyskusje. (Pół godziny)

c) 1-3 dniowe wyjazdy studyjne do co najmniej 3 lokalizacji. (nadgodziny.)

d) Temat składa się z trzech głównych bloków:

- pełen zakres wiedzy na temat uprawy
- znajomość zagadnień związanych z wodą
- samowystarczalność, styl życia, sprzedaż

Metodologia szkolenia:

Najbardziej delikatną częścią szkolenia jest metodologia, która odpowiada następującym aspektom:

- Nie tylko jednostronny transfer wiedzy (od eksperta do publiczności), ale także transfer wiedzy między uczestnikami. (Każdy uczestnik wie coś, czego warto się od niego nauczyć).

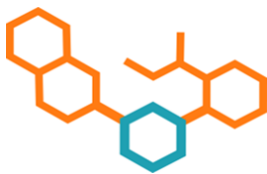
- Każdy temat rozpoczyna się od doświadczenia na miejscu. Doświadczenia są przetwarzane i uzupełniane w części teoretycznej.

- Lokalne szkolenia są uzupełniane zorganizowanymi wyjazdami studyjnymi do dobrze funkcjonujących gospodarstw rolnych i przetwarzaniem ich doświadczeń.

- Częścią szkolenia jest monitorowanie własnych upraw uczestników i doradztwo na miejscu.

- Szkolenie kończy się egzaminem, którego podstawą są wyniki osiągnięte we własnym gospodarstwie domowym uczestników.

- Szkolenie trwa rok, podzielony na cztery sezony. Wszystkie tematy są dostosowane do aktualnej sytuacji w danym sezonie.

Uczestnicy:

Mieszkańcy wsi, część "zdeteminowanych" mieszkańców miast, którzy przeprowadzili się na wieś lub planują wyprowadzkę, są już zaangażowani w rolnictwo domowe na pewnym poziomie lub którykolwiek z jego elementów.

Na przykład hoduje drób, świnie lub króliki; ma ogród warzywny, dba o drzewa owocowe, uprawia lub zbiera zioła itp.

Uczestnicy pochodzili z różnych środowisk finansowych i społecznych.

Czas treningu:

Jeden rok, dwa dni w miesiącu, 8 godzin dziennie, czyli łącznie 192 godziny.

Doświadczenia ze szkoleń

a) Uczestnicy są zainteresowani, ale większość z nich nie stosuje tego, czego się nauczyli w życiu codziennym. Dlatego konieczne jest, aby uczestnicy rozpoczęli działalność rolniczą jeszcze przed szkoleniem.

b) Zostają sami ze swoimi pytaniami, które pojawiają się po szkoleniu. Wymagane jest doradztwo po szkoleniu.

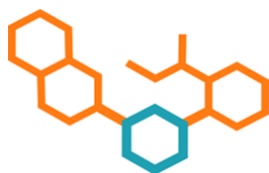
c) W przypadku braku wystarczającej praktyki uczestnikom trudno jest zrozumieć teorię, a jeszcze trudniej zastosować ją w praktyce. Wszystkie tematy należy rozpocząć od praktycznego doświadczenia.

d) Podejście, ogólne powiązania wzbudzają zainteresowanie uczestników tylko wtedy, gdy są powiązane z konkretną praktyką. Na przykład wiedza na temat regeneracji gleby musi być powiązana z konkretną uprawą gleby i obserwacjami; sukcesja biologiczna musi być oparta na obserwacjach terenowych itp.

e) Jeśli uczestnicy zostaną pozostawieni sami sobie po szkoleniu, ich aktywność znacznie spadnie. Przydatne np. zorganizowanie klubu ogrodniczego lub regularnych dalszych szkoleń.

f) Mieszkańcy wsi i osoby przeprowadzające się z miasta mają trudności z nawiązywaniem kontaktów. Szkolenie pomaga budować relacje i współpracę. Korzyści płynące ze szkolenia znajdują odzwierciedlenie nie tylko we wzroście wiedzy, ale także w budowaniu relacji, współpracy i organizacji społeczności, a nawet w nawiązywaniu partnerstw i przyjaźni.

g) Wyjazdy studyjne zachęcają uczestników, a niemal natychmiastowe wykorzystanie tego, co widzą, jest typowe. Podróże studyjne są zatem ważną częścią szkolenia.

Informacje o projekcie:

Tytuł projektu: "Nauczanie zarządzania krajobrazem w oparciu o podejście ekologiczne i samowystarczalność w społecznościach wiejskich".

Czas trwania projektu: 1 rok - 192 godz.

Współfinansowanie: Program Operacyjny Rolnictwo i Rozwój Obszarów Wiejskich

Koordynator projektu (nazwa organizacji): Tamas Lantos

Zaangażowane kraje: Kraje dorzecza Karpat: Węgry, Rumunia, Chorwacja, Serbia, Słowacja

Strona internetowa projektu: brak.

Osoba kontaktowa:

Tamas Lantos

Fundacja Ormánság

+36 20 347 2686

Prosimy również o zapoznanie się z powiązaniem artykułem EPALE: ["Ekologiczne i społeczne aspekty Inkluzji i Różnorodności w edukacji dorosłych"](#).

Uwaga:

To studium przypadku jest zawarte w części II praktycznego zestawu narzędzi dla początkujących w dziedzinie zarządzania projektami europejskimi i tworzenia sieci:

Część II. **"Zestaw narzędzi do zarządzania, monitorowania i oceny projektów europejskich"**.

Toolkit **2 ma na** celu wsparcie pomyslniej realizacji projektów europejskich współfinansowanych przez Unię Europejską.

Internetową, interaktywną wersję Toolkit 1 można znaleźć [TUTAJ](#).

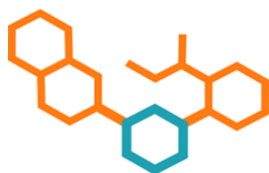
Wersja PDF Toolkit 1 do pobrania jest dostępna [TUTAJ](#).

Część I zestawu narzędzi to **"Zestaw narzędzi do planowania i projektowania projektów europejskich"**. Celem pierwszej części zestawu narzędzi jest poprowadzenie użytkownika od pomysłu na projekt do udanego wniosku.

Internetową, interaktywną wersję Toolkit 2 można znaleźć [TUTAJ](#).

Wersja Toolkit 2 do pobrania w formacie PDF jest dostępna [TUTAJ](#).

2: Cyfrowa transformacja dla lepszego nauczania i uczenia się na odległość oraz online dla dorosłych.

Tytuł projektu: *"Nauczanie zarządzania krajobrazem w oparciu o podejście ekologiczne i samowystarczalność w społecznościach wiejskich"*.

O projekcie.

Celem było zaoferowanie nowej metody nauki języka islandzkiego dla imigrantów, w której muzyka jest wykorzystywana jako narzędzie nauczania w nauczaniu na odległość. Ponadto nauczanie języka islandzkiego poprzez islandzkie dziedzictwo śpiewu, a jednocześnie poprawa umiejętności kulturowych uczniów w zakresie kultury islandzkiej i zwiększenie pewności siebie. Program został zaprojektowany w oparciu o niższe poziomy Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Projekt miał na celu zaoferowanie różnorodnych metod nauczania w nauczaniu na odległość i umożliwienie uczniom aktywnego uczestnictwa w nauce języka w innowacyjny sposób poprzez muzykę.

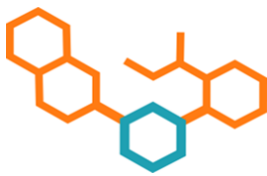
Pomysł

Thráinn Árni Baldvinsson, nauczyciel muzyki i szkoły podstawowej oraz założyciel szkoły muzycznej w Tónholt, współpracował przy tym projekcie z ośrodkiem akademickim Húsavík. Pracował nad przeplataniem lekcji islandzkiego i muzyki dla dzieci, jednocześnie promując je w zabawie i pracy. Podczas pracy nad tym projektem korzyści płynące ze ścisłej współpracy między nauczycielami muzyki i islandzkiego stały się jasne. Uczniowie, którzy nawet nie chcieli podejmować się bardziej złożonych zadań, zanurzyli się w pracy nad złożonymi tekstami piosenek, nieustraszeni i pełni pewności siebie. W nauczaniu wielokulturowym, gdzie nowi uczniowie obcego pochodzenia muszą uczyć się wielu materiałów w języku islandzkim, projekt ten był mile widzianą przerwą i oferował lepsze podejście do nauczania islandzkiego.

Projekt "Muzyka islandzka" ma na celu adaptację doświadczeń i wiedzy zdobytej podczas nauczania dzieci obcego pochodzenia nauczania języka do procesu nauczania języka islandzkiego osób dorosłych.

Program został zaprojektowany na dwa sposoby. Najpierw uczniowie spotkali się z nauczycielem muzyki i omówili z góry określone, specjalnie wybrane piosenki, które są odpowiednie dla uczniów na etapie nauki języka islandzkiego. Następnie grupa spotkała się z nauczycielem języka islandzkiego, który omówił teksty, tłumaczenia i interpretacje. Metoda ta daje uczniom możliwość nauki języka islandzkiego w kreatywnych sytuacjach, a nauczycielom możliwość wsparcia ich nauki islandzkiego i zwiększenia ich pewności siebie. Uwzględniane

jest słownictwo ogólne, ale także oparte na polu zainteresowań i pracy każdej osoby, tak aby uczestnicy mogli jak najlepiej wykorzystać program.

W tradycyjnym nauczaniu islandzkiego nauczyciel musi dostarczyć uczniom dużo materiału w stosunkowo krótkim czasie, więc ta metoda może być zmianą dla tradycyjnego nauczania, a jednocześnie oferować nauczanie z nowym i zabawnym podejściem. Zaletą jest również to, że uczniowie poznają islandzkie dziedzictwo kulturowe poprzez muzykę w tym samym czasie, gdy uczą się języka.

Organizacja nauczania

Ponieważ była to lekcja eksperymentalna, stworzyliśmy dwie 5-osobowe grupy. Grupa spotykała się dwa razy w tygodniu po dwie godziny przez 5 tygodni, a lekcje rozpoczynały się od godzinnej lekcji muzyki z nauczycielem muzyki, który uczył uczniów wcześniej ustalonych piosenek. W drugiej godzinie z grupą był islandzki nauczyciel, który omówił teksty piosenek, których się uczyli i powiązał je z kulturą islandzką.

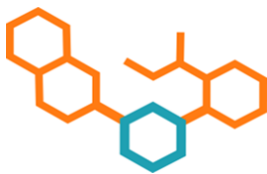
Wszyscy studenci mieli wypożyczone ukulele, z którego mogli korzystać przez cały czas trwania kursu. Korzystaliśmy z Zoom, a studenci byli zobowiązani do zachowania prywatności i włączenia kamery i mikrofonu.

Kilka rzeczy po eksperymentalnym nauczaniu

Lekcje islandzkiego:

- Ważne jest, aby rozpocząć od krótkiego wprowadzenia, w którym każdy przedstawi się i co robi, aby wstrząsnąć grupą.
- Najlepiej, aby nauczanie odbywało się 2-3 razy w tygodniu.
- Ważne jest, aby studenci byli na podobnym etapie nauki islandzkiego, np. nie jest dobrze, gdy biegli islandzcy studenci są z początkującymi, którzy jeszcze nie nauczyli się podstaw.
- Kurs jest nadal odpowiedni dla studentów na wszystkich poziomach, którzy chcą bardziej zróżnicowanego programu nauczania i innego podejścia. Konieczne jest jednak, aby poziom umiejętności w grupie był podobny.
- W przypadku początkujących konieczne jest rozpoczęcie od nauki podstawowych rzeczy, takich jak imię, dom, alfabet, liczby, wiek, zawód, nazwy dni, tygodni i miesięcy, kolory i słowa związane z muzyką - ale treść zależy również od tego, która muzyka jest brana indywidualnie i w zależności od różnych poziomów umiejętności uczniów, jak głęboko zagłębiają się w teksty.

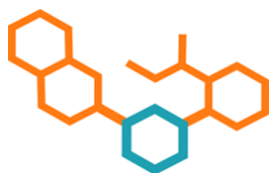
- Być może dobrze byłoby, gdyby uczniowie ukończyli kurs islandzkiego na poziomie 1, zanim wezmą udział w kursie, tak aby mieli już podstawy. Gdy uczniowie są bardziej zaawansowani, można zagłębić się w teksty i uwzględnić gramatykę, np. znaleźć rzeczowniki, czasowniki lub przymiotniki w tekście lub znaleźć podobieństwa między islandzkimi słowami a słowami w języku uczniów. Łatwiej jest również uczyć się słów związanych z muzyką, np. dźwięk, instrument, melodie, koncert, muzyka, granie, gracz, gra, piosenka, wiersz itp.
- Może byłoby łatwiej, gdyby uczniowie otrzymali piosenki i teksty przed zajęciami. Mogliby słuchać i czytać teksty przed przyjściem na zajęcia.
- Główną zaletą tego kursu jest to, że uczniowie otrzymują bardziej zróżnicowane i zabawne metody nauczania, aby zwiększyć ich zainteresowanie nauką przedmiotu.

Lekcja muzyki:

- Ta metoda nauczania sprawdziła się już w nauczaniu dzieci języka islandzkiego poprzez muzykę. Teraz uważamy, że udowodniliśmy, że sprawdza się ona również w przypadku dorosłych uczniów.
- Uczniowie aktywnie uczestniczyli w zajęciach i natychmiast opanowali grę na instrumencie. Niektórzy nigdy nie dotknęli ukulele i byli bardzo zaskoczeni, gdy zobaczyli, jak dobrze poszło im od samego początku. Niektórzy nigdy nie próbowali grać na instrumencie.
- Kształcenie na odległość ma swoje zalety, a tam nauczanie było prawdopodobnie nieco bardziej związane niż gdybyśmy byli w klasie.
- Studenci uczący się na odległość korzystali również z filmów z YouTube, dostarczonych przez nauczyciela, które szczegółowo omawiały materiał kursu, a studenci mogli oglądać materiał kursu, kiedy im to odpowiadało.
- Sesje były nieco zbyt długie i zaleca się skrócenie ich do 30-40 minut. Siedzenie przez dwie godziny na takim kursie za pośrednictwem spotkania Zoom jest dużym zobowiązaniem, a harmonogram może wymagać pewnych zmian.
- Być może lepiej byłoby też zacząć od lekcji islandzkiego i skończyć na muzyce, przynajmniej spróbuj. Mógłbyś też spróbować przełączać to w tę i z powrotem.

Wszyscy uczniowie byli zachęceni do aktywnego uczenia się i wykazywania się niezależnością. Pomagano im uczyć się wybranych przez nich piosenek, zarówno islandzkich, jak i zagranicznych, ale jednym z celów kursu było to, aby uczniowie byli samowystarczalni i mogli

nadal korzystać zarówno z nauki gry na instrumencie, jak i języka islandzkiego dla własnej korzyści i przyjemności. Piosenki z zagranicznymi tekstami były analizowane, aby przerwać nauczanie.

Wnioski

Co poszło dobrze:

- To nowe podejście do nauczania języka islandzkiego sprawdziło się. Uczniowie lepiej zrozumieli islandzki i jednocześnie nauczyli się grać na ukulele.
- Uczniom bardzo podobał się ten kurs i wykazali zainteresowanie kontynuowaniem nauki.
- Jakość kursu była bardzo podobna do "zwykłych metod nauczania".

Co można poprawić:

- Zajęcia, szczególnie z muzyki, były zbyt długie. Godzina to za długo. Musiały zostać skrócone do 30-40 minut.
- Można zmienić układ, zaczynając od lekcji islandzkiego, a następnie przechodząc do muzyki. Wtedy uczniowie zapoznają się z tekstem i być może lepiej zrozumieją piosenkę i słowa.

Informacje o projekcie:

Tytuł projektu: "Nauczanie zarządzania krajobrazem w oparciu o podejście ekologiczne i samowystarczalność w społecznościach wiejskich".

Czas trwania projektu: Projekt rozpoczął się w czerwcu 2022 r. i zakończy się w lipcu 2023 r.

Współfinansowanie: Projekt jest finansowany przez The Education and Training Service Center (Fræðslumiðstöð Atvinnulífsins).

Koordynator projektu (nazwa organizacji): Husavik Academic Center (Þekkingarnet Þingeyinga).

Zaangażowane kraje: Islandia

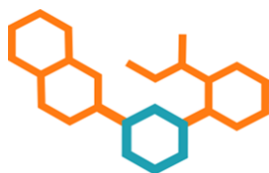
Strona internetowa projektu: Projekt nie posiada strony internetowej

Osoba kontaktowa:

Hilmar Valur Gunnarsson hilmar@hac.is

Co-funded by
the European Union

Zachęcamy również do zapoznania się z powiązaniem artykułem EPALE: "[Harmonizing Learning: Jak muzyka rewolucjonizuje naukę języka islandzkiego dla obcokrajowców](#)"

Uwaga:

To studium przypadku jest zawarte w części II praktycznego zestawu narzędzi dla początkujących w dziedzinie zarządzania projektami europejskimi i tworzenia sieci:

Część II. "**Zestaw narzędzi do zarządzania, monitorowania i oceny projektów europejskich**". Toolkit 2 ma na celu wsparcie pomyslniej realizacji projektów europejskich współfinansowanych przez Unię Europejską.

Internetowy, interaktywny zestaw narzędzi Toolkit 1 można znaleźć [TUTAJ](#).

Wersja PDF Toolkit 1 do pobrania jest dostępna [TUTAJ](#).

Część I Zestawu Narzędzi to "**Zestaw narzędzi do planowania i projektowania projektów europejskich**".

Celem pierwszej części Podręcznika jest poprowadzenie użytkownika od pomysłu na projekt do udanej propozycji.

Internetową, interaktywną formę Toolkit 2 można znaleźć [TUTAJ](#).

Wersja Toolkit 2 do pobrania w formacie PDF jest dostępna [TUTAJ](#).

3: Świadomość ekologiczna uczniów i nauczycieli oraz wspieranie aktywnego demokratycznego uczestnictwa dorosłych Europejczyków.

Tytuł projektu:

"Advocate4Environment"

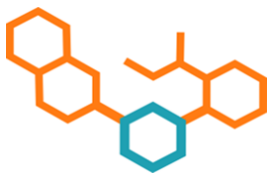
Cel(e) projektu:

Projekt Advocate4Environment miał na celu promowanie uczestnictwa młodych dorosłych (18-30 lat) w wolontariacie i rzecznictwie w kwestiach środowiskowych. Projekt osiągnął swój cel poprzez opracowanie materiałów edukacyjnych, które (a) dają wgląd w historię rzecznictwa środowiskowego oraz (b) zapewniają młodym dorosłym i osobom pracującym z młodzieżą źródła inspiracji i narzędzia do rozwijania nowych form rzecznictwa.

Projekt Advocate4Environment zaproponował innowacyjne i angażujące ramy w celu podniesienia świadomości na temat wyzwań środowiskowych - szczególnie wśród najmłodszych grup społecznych. Poprzez edukację w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, projekt promował obywatelskie zaangażowanie młodych ludzi w te kwestie poprzez odpowiedzialne rzecznictwo.

Chociaż początkowo projekt koncentrował się na młodych dorosłych, którzy chcą zostać rzecznikami środowiska, partnerzy opracowali zasoby z wieloma korzyściami dla każdego, kto chce rozwinąć sposób myślenia o rzecznictwie z wpływem społecznym. Poza bezpośrednimi wynikami projektu, partnerstwo dążyło do rozwijania kluczowych kompetencji u młodych ludzi, które można rozszerzyć poza bezpośredni temat rzecznictwa środowiska. Wzmacniając pozycję młodych ludzi i dając im narzędzia do stania się aktywnymi rzecznikami, wyposażyli ich również w umiejętności tworzenia i rozpowszechniania swoich dzieł poprzez skuteczną komunikację.

Główne cele:

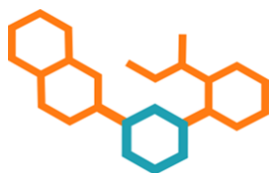
- Promowanie udziału młodych ludzi w ochronie środowiska poprzez rzecznictwo.
- Uświadomienie młodym ludziom i stworzenie wspólnego zrozumienia w zakresie ochrony środowiska i związanych z nim problemów oraz zdobycie wiedzy, umiejętności, postaw i motywacji do pracy indywidualnej i zbiorowej w celu znalezienia rozwiązań obecnych problemów i zapobiegania tym, które mogą pojawić się w przyszłości.
- Promowanie mobilizacji społecznej w celu opracowania alternatywnych odpowiedzi na globalne problemy środowiskowe.
- Szkolenie osób pracujących z młodzieżą w celu rozwijania ich umiejętności w zakresie edukacji ekologicznej, przygotowywania i monitorowania kampanii rzeczniczych, a także rozwijania umiejętności przywódczych wśród młodych ludzi.

Elementy szkolenia:

Tematy zaproponowane na szkolenie były następujące:

- (1) Siła rzecznictwa w budowaniu liderów nowej generacji.
- (2) Przywództwo dla młodzieży oparte na przykładach: jaka jest Twoja rola?
- (3) Dlaczego warto rozpocząć kampanię?
- (4) Jak stworzyć strategię rzecznictwa?
- (5) Wspieranie w sieci.
- (6) Komunikacja i zasięg: jak skutecznie rozpowszechnić wiadomość.
- (7) Ocena ryzyka.

(8) Ocena i monitorowanie.

(9) Siła partnerstwa.

Metodologia szkolenia:

Szkolenie koncentrowało się na programie nauczania, który zawiera piętnaście modułów podzielonych na dwie jednostki: rzecznictwo i ochrona środowiska. Te dwie jednostki zostały napisane w sposób, który pozwolił modułom korelować ze sobą i stworzyć znaczący, oparty na praktyce program nauczania.

Każdy moduł składał się z części teoretycznej i praktycznej, z dodatkowymi materiałami do przeczytania. Część praktyczna była realizowana w ramach szkolenia poprzez pracę zespołową i ćwiczenia indywidualne.

Program nauczania został zaprojektowany tak, aby podkreślić niektóre umiejętności, wiedzę i postawy, które są bardzo potrzebne, aby odnieść sukces jako obrońca środowiska. Pod koniec programu stażyści zdobyli wiedzę, umiejętności i postawy potrzebne do pracy jako obrońcy środowiska. Dzięki temu dynamicznemu kursowi stażysta zdobył różnorodne doświadczenia i podstawowe zrozumienie środowiska, otaczających go kwestii i znaczenia rzecznictwa.

Szkolenie zostało przeprowadzone w taki sposób, aby nabyć umiejętności niezbędne do identyfikowania, rozwiązywania i wspierania kwestii środowiskowych. Wreszcie, podkreślone postawy pomogły uczestnikom nabyć zestaw wartości i uczuć troski o środowisko oraz motywację do aktywnego uczestnictwa w ochronie i obronie środowiska.

Efekty uczenia się każdego modułu uzyskano poprzez połączenie części teoretycznej i praktycznej. Ocena efektów uczenia się była mierzona poprzez praktyczne przykłady, studia przypadków i pracę w grupach.

Uczestnicy:

W projekcie wzięły udział dwie grupy uczestników:

1. Młodzi dorośli, którzy chcą zostać aktywistami, młodymi wolontariuszami.
2. Pracownicy młodzieżowi, menedżerowie wolontariatu, nauczyciele i pracownicy organizacji pozarządowych.

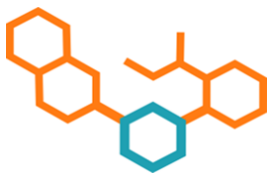
Organizacja przyjmująca:

Rightchallenge - Associação (E10005770 - Portugalia)

Daty szkolenia:

28th z 2 lutegond i 3rd z marca 2022 r.

Liczba obecnych osób:

15 osób obecnych na miejscu i online.

Wnioski z projektu:

Projektowi udało się podnieść świadomość ekologiczną wśród młodych dorosłych poprzez zapewnienie zasobów edukacyjnych, warsztatów i możliwości zaangażowania. Uczestnicy uzyskali głębsze zrozumienie wyzwań środowiskowych i znaczenia zrównoważonych praktyk. Ponadto projekt podkreślił znaczenie demokratycznego uczestnictwa w rozwiązywaniu kwestii środowiskowych. Poprzez działania rzecznicze i współpracę z decydentami uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób ich głos i działania mogą wpływać na procesy decyzyjne.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, organizacjami społecznymi i innymi interesariuszami miała kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów projektu. Partnerstwa ułatwiały dzielenie się wiedzą, zasobami i większą skuteczność w promowaniu świadomości ekologicznej i demokratycznego uczestnictwa.

Dodatkowe wnioski:

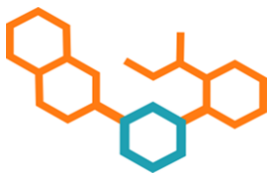
Zarówno młodzi dorośli, jak i osoby pracujące z młodzieżą mogą mieć różny poziom wiedzy o środowisku i poziomie zaangażowania w tego typu działania. Dlatego kluczowe było dostosowanie inicjatyw do różnorodnych potrzeb i zainteresowań wszystkich uczestników.

Osoby pracujące z młodzieżą miały przede wszystkim na celu zachęcenie młodych ludzi do podjęcia praktycznych kroków, które sprzyjałyby poczuciu upodmiotowienia i odpowiedzialności, a także pomogłyby im w dokonywaniu zrównoważonych wyborów dotyczących stylu życia. Zarówno dla osób pracujących z młodzieżą, jak i dla młodych dorosłych, szkolenie w ramach projektu pozwoliło jednostkom na dalszy bezpośredni wkład w działania na rzecz ochrony środowiska.

Zalecenia dotyczące przyszłych inicjatyw:

Szkolenie przeprowadzone w ramach projektu w Portugalii miało na celu promowanie zaangażowania międzypokoleniowego:

- Promowanie współpracy międzypokoleniowej i uczenia się poprzez ułatwianie interakcji między osobami pracującymi z młodzieżą a młodymi dorosłymi. Zachęcanie do wymiany wiedzy, umiejętności i doświadczeń w celu zwiększenia świadomości ekologicznej i demokratycznego uczestnictwa w różnych grupach wiekowych.
- Wykorzystanie możliwości platform cyfrowych do dostarczania angażujących i interaktywnych treści. W ramach projektu opracowano przyjazne dla użytkownika

materiały, kursy online i wydarzenia, które zapewniły dorosłym wygodny dostęp do informacji, narzędzi i możliwości nawiązywania kontaktów.

- Zachęcanie do globalnej współpracy i dzielenia się wiedzą na temat świadomości ekologicznej i demokratycznego uczestnictwa. W ramach projektu utworzono sieci, które połączyły osoby, organizacje i inicjatywy z różnych regionów, umożliwiając wymianę najlepszych praktyk i innowacyjnych podejść.
- Ustanowienie długoterminowych strategii zaangażowania w celu zapewnienia trwałego uczestnictwa i stałej świadomości ekologicznej. W ramach projektu opracowano programy mentorskie, możliwości coachingu i społeczności internetowe w celu promowania ciągłego uczenia się, współpracy i wsparcia.

Wdrażając te zalecenia, projekt może zwiększyć przyszłe inicjatywy i świadomość ekologiczną, demokratyczne uczestnictwo i wspólne działania wśród młodych dorosłych i osób pracujących z młodzieżą. Wysiłki te były bardzo ważne dla budowania bardziej zrównoważonego i partycypacyjnego społeczeństwa, skoncentrowanego na rozwiązywaniu wyzwań środowiskowych.

Informacje o projekcie

Tytuł projektu: "Advocate4Environment".

Czas trwania projektu: 24 miesiące

Współfinansowanie: Erasmus+ - Współpraca partnerska na rzecz młodzieży

Koordynator projektu (nazwa organizacji): VEJLE KOMMUNE - Dania

Zaangażowane kraje: Portugalia, Słowenia, Szwecja, Irlandia

Strona internetowa projektu: <https://advocate4environment.vejle.dk/>

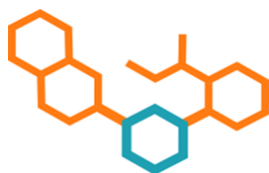
Prosimy również o zapoznanie się z powiązaniem artykułem EPALE: ["Świadomość ekologiczna uczących się i edukatorów & wspieranie aktywnego demokratycznego uczestnictwa dorosłych Europejczyków"](#).

Uwaga:

To studium przypadku jest zawarte w części II praktycznego zestawu narzędzi dla początkujących w dziedzinie zarządzania projektami europejskimi i tworzenia sieci:

Część II. **"Zestaw narzędzi do zarządzania, monitorowania i oceny projektów europejskich"**. **Toolkit 2** ma na celu wsparcie pomyslniej realizacji projektów europejskich współfinansowanych przez Unię Europejską.

Internetowy, interaktywny zestaw narzędzi Toolkit 1 można znaleźć [TUTAJ](#).

Wersja PDF Toolkit 1 do pobrania jest dostępna [TUTAJ](#).

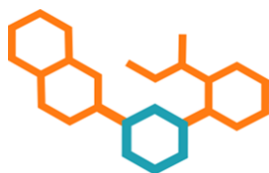
Część I Zestawu Narzędzi to "**Zestaw narzędzi do planowania i projektowania projektów europejskich**".

Celem pierwszej części Podręcznika jest poprowadzenie użytkownika od pomysłu na projekt do udanej propozycji.

Internetową, interaktywną wersję Toolkit 2 można znaleźć [TUTAJ](#).

Wersja Toolkit 2 do pobrania w formacie PDF jest dostępna [TUTAJ](#).

VI. Załączniki

1. Szablon rozmowy kwalifikacyjnej SCE

Niniejszy kwestionariusz stanowił część badań przeprowadzonych w ramach projektu: "EUropean NETworking as a method for further training and exchange of ideas in the lifelong learning sector" [EU NET].

Głównym celem tego projektu EU - NET jest wspieranie tworzenia sieci na poziomie europejskim w sektorze organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających w dziedzinie uczenia się przez całe życie. W ramach projektu EU-NET analizowana jest forma działań i współpracy w formie Spółdzielni Europejskiej (SCE), w celu zwiększenia poziomu wiedzy na temat wykorzystania SCE w działaniach społecznych i edukacyjnych.

Uszczegóławiając, celem badania jest:

- identyfikacja wyzwań i barier dla podmiotów edukacji dorosłych w zakresie sieciowania i współpracy międzynarodowej w formie SCE,
- identyfikacja czynników wpływających na proces ekonomizacji działań edukacyjnych,
- poznanie czynników sukcesu (dobrych praktyk) podmiotów działających w formie SCE,
- określenie obszarów niezbędnego wsparcia podmiotów z sektora edukacji dorosłych w planowaniu, nawiązywaniu i realizacji współpracy w formie SCE,
- identyfikacja niezbędnych wyzwań strukturalnych, organizacyjnych i legislacyjnych w celu usprawnienia i ułatwienia procesu sieciowania i współpracy w formie SCE.

Okres realizacji projektu: Luty 2022 - maj 2023.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: www.first-network.eu

Pytania:

1. Nazwa organizacji/institucji/spółdzielni europejskiej (SCE):

.....

2. Kraj rejestracji SCE/spółdzielni:

.....

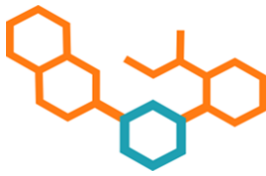
3. Strony internetowe/media społecznościowe spółdzielni europejskiej (SCE)/spółdzielni

.....

4. Jaki jest główny obszar działalności spółdzielni europejskiej (SCE)/spółdzielni, którą reprezentujesz? (edukacja, biznes, kultura)

.....

5. Kim są członkowie SCE/spółdzielni, którą reprezentujesz?

.....

6. Ile osób pracuje/współpracuje z SCE/spółdzielnią, którą reprezentujesz?

.....

7. W jaki sposób finansowana jest działalność SCE/spółdzielni? Jakie są główne źródła przychodów SCE?

.....

8. Jakie są Pana/Pani zdaniem/Z Pana/Pani doświadczenia korzyści z działania w formie SCE/spółdzielni? (np. czynniki formalne, prawne, finansowe, organizacyjne itp.)

.....

9. Na podstawie Twojego doświadczenia, jakie czynniki negatywnie wpływają na działalność w formie SCE/spółdzielni?

.....

10. Pana/Pani zdaniem/na podstawie Pana/Pani doświadczenia: Obecne regulacje prawne ułatwiają/utrudniają założenie/prowadzenie SCE/spółdzielni?

.....

11. Jakie wskazówki/rady uważasz za ważne przy zakładaniu SCE/spółdzielni?

.....

12. Jakie wskazówki/rady uważasz za ważne podczas prowadzenia SCE/spółdzielni?

.....

13. Czy mógłbyś podać kilka przykładów problemów, które napotkałeś podczas zakładania SCE/współpracy?

.....

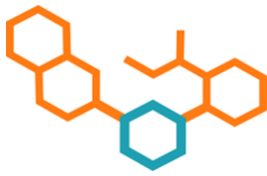
14. Czy mógłbyś podać kilka przykładów problemów, z jakimi spotkałeś się prowadząc SCE/spółdzielnię?

.....

15. Co sądzisz o wykorzystaniu formy SCE/spółdzielni do prowadzenia działalności społecznej, edukacyjnej lub naukowej?

.....

16. Z własnego doświadczenia: Jakie są bariery rozwoju dla SCE/spółdzielni (poziom UE)?

.....

17. Z własnego doświadczenia: Jakie są bariery rozwoju dla SCE/spółdzielni (poziom krajowy)?

.....

18. Jakie są Twoim zdaniem najważniejsze wyzwania dla podmiotów działających jako SCE/spółdzielnie?

.....

19. Czy mógłbyś wskazać zalety prowadzenia wspólnych działań jako SCE (spółdzielnia europejska)/spółdzielnia w porównaniu z innymi formami prawnymi, takimi jak stowarzyszenie, fundacja lub po prostu prowadzenie działalności jako firma lub przedsiębiorca?

.....

20. Jakie są główne czynniki sukcesu SCE/spółdzielni?

.....

21. Czy działalność non-profit/społeczna jest częścią działalności SCE/spółdzielni, którą reprezentujesz? Jeśli odpowiedź jest twierdząca, jakie są to działania? Wymień je krótko.

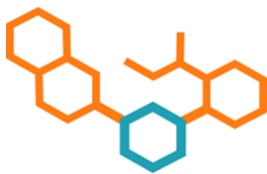
.....

22. Czy uważasz, że SCE/współpraca powinna być promowana jako jedna z form wzmocnienia współpracy europejskiej? Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - dlaczego? Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego?

.....

2. Szablon wywiadu z przedstawicielami sieci europejskich.

PR2: Rekomendacje dla europejskich sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w sektorze uczenia się przez całe życie

1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel

- organ zarządzający sieci

- członek sieci

a/ Imię i nazwisko:

.....

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz?

.....

c/kraj: .....

d/ forma prawna: .....

e/ sektor/działalność/misja: .....

2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ Imię i nazwisko: .....

b/ kraj siedziby głównej sieci: .....

c/ Forma prawna sieci: .....

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

.....

d/ Sektor/ przedmiot działalności: Jest to społeczność dzieląca się wiedzą i procesami technicznymi.

.....

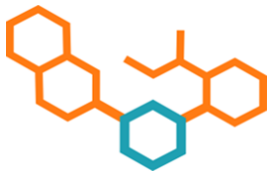
e/ Ilu członków liczy sieć? .....

f/ Z ilu krajów pochodzą członkowie sieci? .....

3. Krótki opis struktury sieci; organy:

.....

4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

.....

4.1. Czy odegrałeś aktywną rolę w zakładaniu/organizowaniu sieci, czy po prostu dołączyłeś do istniejącej sieci?

.....

4.2. Jeśli odpowiedź brzmiała "odgrywałem aktywną rolę/założyłem sieć": Jaka była motywacja do założenia/zorganizowania sieci? Jakie są najważniejsze doświadczenia (pozytywne/negatywne/rekomendacje)?

.....

5. Jak długo jesteś członkiem? .....

6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

.....

7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek sieci europejskiej:

.....

8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

.....

9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

.....

10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

.....

11. Jak często organizowane są spotkania sieci, jak są finansowane?

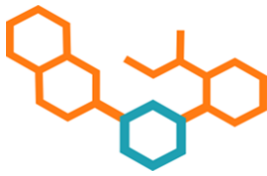
.....

12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich:

.....

b/ dla zewnętrznych interesariuszy:

.....
13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?
.....

14. Źródła finansowania działalności sieci:

a/ środki publiczne - TAK/NIE

.....
b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju:
.....

c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?
.....

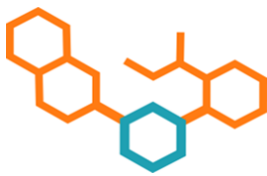
d/ inne - napisz proszę jakie?
.....

15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?
.....

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?
.....

3. Zebrane wywiady

Numer 1:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią
- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: *Dominika Zaręba*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz? *Stowarzyszenie Greenways Polska*

c/kraj: *Polska*

d/ forma prawna: *Stowarzyszenie, organizacja pozarządowa*

e/ sektor/działalność/misja:

Celem Stowarzyszenia jest promowanie, wspieranie i podejmowanie działań, które przyczyniają się do:

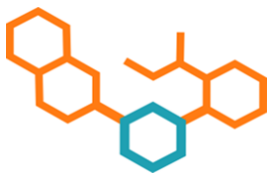
- *Rozwijanie i rozszerzanie podstawowych zasad Greenways, w tym zrównoważonej turystyki, a w szczególności ekoturystyki i turystyki dziedzictwa,*
- *Ochrona środowiska i zachowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju,*
- *Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości - zwłaszcza na obszarach wiejskich i przemysłowych - w zakresie usług turystycznych i usług niższego szczebla, w tym sportu i rekreacji przyjaznej dla środowiska,*
- *Rozwój zrównoważonego transportu, w szczególności niezmotoryzowanych form transportu, tj. ścieżek rowerowych, chodników, szlaków wodnych, szlaków konnych itp,*
- *Wsparcie budowania potencjału dla lokalnych organizacji i społeczności z innych krajów w zakresie zrównoważonego rozwoju i turystyki przyjaznej dla środowiska,*
- *Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich,*
- *Edukacja ekologiczna.*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ Nazwa: *Europejskie Stowarzyszenie Greenways*

b/ kraj siedziby głównej sieci: *Belgia (prawna), Hiszpania (biuro)*

c/ Forma prawna sieci: *Stowarzyszenie*

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Oficjalnie zarejestrowana sieć organizacji, gmin itp. wdrażających zielone szlaki w Europie.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *mobilność, zrównowazona turystyka, transport niezmotoryzowany, ochrona dziedzictwa kulturowego*

f/ Ilu członków liczy sieć?

App. 50, patrz: <https://www.aevv-egwa.org/egwa/members-2/>

g/ z ilu krajów pochodzą członkowie sieci?

Aplikacja 16, patrz: <https://www.aevv-egwa.org/egwa/members-2/>

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy:

Organ: Komitet Wykonawczy EGWA, składający się z prezesa, sekretarza generalnego, 2 wiceprezesów, 5 członków społeczności wykonawczej.

4 rodzaje członkostwa: <https://www.aevv-egwa.org/egwa/join-egwa/>

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

- *Wymiana know-how i doświadczeń na temat Greenways*
- *Udział w różnych wydarzeniach, projektach i konferencjach EGWA*

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Od 2015 r.

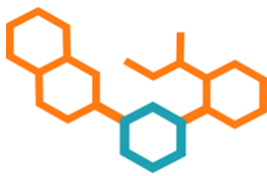
Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

Otrzymujemy wiadomości, wymieniamy się informacjami i know-how, uczestniczymy w konferencjach Greenways Award i European Greenways, itp.

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

- *Zbieranie funduszy na wspólne projekty i finansowanie udziału w wydarzeniach / spotkaniach / konferencjach EGWA*
- *Promocja i public relations na europejskich zielonych szlakach*

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

- *Trudności w sfinansowaniu składki członkowskiej i udziału w wydarzeniach europejskich*
- *Brak funduszy europejskich na zrównoważoną turystykę i kwestie związane z dziedzictwem kulturowym*

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Bardzo ważne jest precyzyjne określenie celów sieci, aby przyciągnąć odpowiednich członków i zaspokoić ich potrzeby.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Newslettery, możliwość dołączenia do projektu, konferencje, nagrody.

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci, jak są finansowane?

Spotkania online (1-2 rocznie), konferencje europejskie (co dwa lata), spotkania przy okazji wspólnych projektów.

Spotkania finansowane są ze wspólnych projektów lub środków własnych członków.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: *promocja, wymiana know-how, tworzenie sieci kontaktów*

b/ dla interesariuszy zewnętrznych: *popularyzacja koncepcji Zielonych Szlaków w Europie, w tym promocja zrównoważonego, niezmotoryzowanego transportu, ekoturystyki i interpretacji dziedzictwa, zaangażowanie społeczności.*

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - TAK/NIE

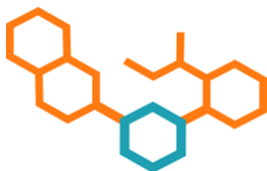
b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju: partner konferencji/
fundator

c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?

d/ inne - napisz proszę jakie?

Opłaty członkowskie

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?

Tak. Zielone szlaki wspierają włączenie społeczne i udział społeczności na poziomie lokalnym, regionalnym i transgranicznym.

Greenways...

•**Poprawa** komunikacji i niezmotoryzowanych tras w Europie: setki kilometrów biegnących przez kraje europejskie są dostępne dla pieszych, rowerzystów, jeźdźców i osób niepełnosprawnych ruchowo.

•**Promowanie** zdrowszych i bardziej zrównoważonych sposobów życia i transportu, zmniejszających zatłoczenie i zanieczyszczenie miast.

•**Promowanie** rozwoju obszarów wiejskich, aktywnej turystyki i lokalnego zatrudnienia.

•**Zachęcanie do** bardziej ludzkich i bliższych relacji między obywatelami.

•**Zbliżenie** Europejczyków zarówno do ich środowiska naturalnego, jak i kulturowego.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego?

Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

Numer 2:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią
- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: *Krisztina Budai*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz?

Zöldutak Módszertani Egyesület/ Stowarzyszenie Metodyczne Green-ways

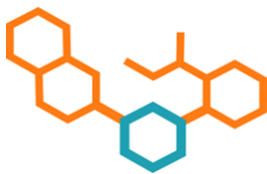
c/kraj: *Węgry*

d/ forma prawna: *ORGANIZACJA POZARZĄDOWA*

e/ sektor/działanie/misja: *rozwój obszarów wiejskich/zrównoważona turystyka*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ **Nazwa:** Europejskie Stowarzyszenie Greenways

b/ **kraj siedziby głównej sieci:** HISZPANIA

c/ **Forma prawna sieci:** Stowarzyszenie

d/ **Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?**

EGWA posiada osobowość prawną.

e/ **Sektor/ przedmiot działalności:** zrównoważony transport, turystyka aktywna

f/ **Ilu członków liczy sieć?** 50

g/ **z ilu krajów pochodzą członkowie sieci?** 16

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy:

Europejskie Stowarzyszenie Greenways liczy na wsparcie około pięćdziesięciu członków z szesnastu krajów i pracuje nad rozszerzeniem sieci partnerów w całej Europie, aby lepiej promować zielone szlaki. Członkowie są bardzo zróżnicowani, pochodzą z sektora prywatnego, publicznego i non-profit. Należą do nich administracje rządowe na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym; zarządcy i promotorzy zielonych szlaków; przedsiębiorstwa transportu publicznego; stowarzyszenia i fundacje zajmujące się ochroną środowiska i kulturą, a także firmy prywatne.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Ponieważ Greenways to międzynarodowy program (ruch), ważne było, aby nasze stowarzyszenie było w aktywnym kontakcie z innymi organizacjami zajmującymi się tym tematem.

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Nasze stowarzyszenie jest członkiem sieci od 2016 roku.

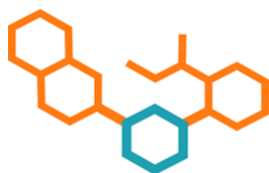
Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

EGWA oferuje dla swoich członków:

- Rozpowszechnianie działań i projektów wśród wszystkich członków stowarzyszenia, a także poza nim;
- Wymiana pomysłów i doświadczeń;
- Udział w projektach i wydarzeniach europejskich;
- Promocja zielonych szlaków partnerów wśród międzynarodowej publiczności

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Ze względu na finansowanie projektów, nasza organizacja pozarządowa nie ma stabilnego zaplecza ekonomicznego. Dlatego udział w międzynarodowych spotkaniach, a nawet udział we wspólnym projekcie zależy od aktualnej sytuacji finansowej.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

.....

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Bycie częścią europejskiej sieci obywatelskiej jest bardzo przydatne i ekscytujące. W EGWA dzielimy wspólną metodę rozwoju Greenway, chociaż każdy kraj ma swoje własne specjalizacje.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Bycie członkiem EGWA oznacza możliwość uczestniczenia w wysokiej jakości projektach międzynarodowych. Ponadto nagroda European Greeways Award jest również dobrym narzędziem do motywowania krajów partnerskich. W 2023 r. po raz 11. europejska społeczność zajmująca się rozwojem zielonych szlaków świętowała przyznanie nagrody za najlepsze zielone szlaki (Ustanowiona w 2003 r., przyznawana co dwa lata nagroda European Greenways Award jest przyznawana projektom zielonych szlaków, które wyróżniają się doskonałością i demonstracją najlepszych praktyk. Celem jest promowanie przykładów najlepszych praktyk i wspieranie ich powielania na innych zielonych szlakach w całej Europie).

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i jak są one finansowane?

Zależy to od realizowanych projektów.

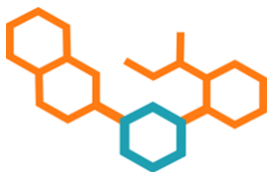
Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich:

EGWA oferuje dla swoich członków:

- *Rozpowszechnianie działań i projektów wśród wszystkich członków stowarzyszenia, a także poza nim;*
- *Wymiana pomysłów i doświadczeń;*
- *Udział w projektach i wydarzeniach europejskich;*

- Promocja zielonych szlaków partnerów wśród międzynarodowej publiczności

b/ dla zewnętrznych interesariuszy:

Poprzez realizowane projekty European Greenway Association zapewnia różnorodne usługi i informacje zewnętrznym interesariuszom. Na przykład, w ramach projektu NAVIKI, międzynarodowe partnerstwo opracowało aplikację do planowania tras skupiającą się na ruchu rowerowym.

Kilka zrealizowanych projektów dotyczyło promocji i popularyzacji europejskich zielonych szlaków. Przygotowano również publikacje metodyczne i turystyczne.

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

.....

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - TAK/NIE

b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju: .....

c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?

d/ inne - napisz proszę jakie?

.....

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

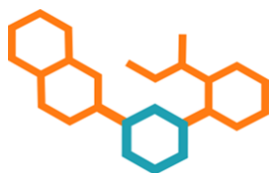
a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?

Współpraca na poziomie europejskim i projekty oparte na wspólnej metodologii, ale łączące lokalne wydarzenia w różnych krajach, przyczyniają się do wzmocnienia partycypacji społecznej. Międzynarodowe spotkania, wspólne zadania i praca dają możliwość poznania ludzi z różnych kultur oraz wzmacniają akceptację i elastyczność.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

.....

Numer 3:

Nazwa sieci: Eurodesk

Wywiad z Prezesem Krajowego Biura Eurodesk Polska.

Forma prawna: Europejskie stowarzyszenie zarejestrowane w Belgii. Eurodesk działa na czterech poziomach - europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Koordynatorem na poziomie europejskim jest biuro Eurodesk Brussels w Brukseli. Eurodesk działa w 37 krajach europejskich. W jego skład wchodzi organizacje i instytucje pracujące z młodzieżą, zajmujące się informacją europejską i/lub młodzieżową. W skład Eurodesku wchodzi ponad 3000 organizacji, w tym blisko 60 w sieci Eurodesk Polska (punkty regionalne i lokalne oraz Ambasadorzy). Zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym instytucje mogą się zmieniać, ale ich liczba w skali sieci pozostaje podobna. Poziom aktywności poszczególnych biur krajowych i organizacji na poziomie kraju jest zróżnicowany i zależy od poziomu finansowania.

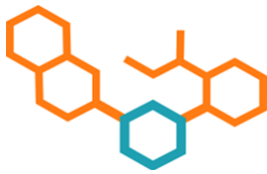
Główną motywacją do stworzenia sieci Eurodesk było uskutecznienie sposobu dotarcia z informacją do jak największej liczby odbiorców. Sieć jest również zmotywowana do działania w małych miejscowościach, gdzie znacznie trudniej jest pozyskać wiedzę o nowych możliwościach dla młodzieży (w programie Erasmus+ są to osoby do 30 roku życia). Europejska sieć może to robić skuteczniej i umożliwia wymianę informacji na najniższym poziomie działania. Nic nie zastąpi działań organizowanych przez lokalne podmioty (członków sieci Eurodesk).

Jeśli chodzi o korzyści otrzymane jako członek sieci i organ zarządzający na poziomie krajowym, obejmują one: szkolenia, spotkania informacyjne, wsparcie w rozpowszechnianiu działań organizowanych przez członków sieci, wymianę najlepszych praktyk, sieć komunikacji wewnętrznej (intranet) - nowe kontakty.

Wyzwania i bariery:

Dalsza rozbudowa sieci, aktywizacja członków sieci, poprawa wykorzystania mediów społecznościowych w działaniach członków sieci (np. TIKTOK), wzmocnienie organizacji w ramach sieci - wsparcie instytucjonalne, zwiększenie rozpoznawalności organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim oraz wkład Eurodesku w budowanie nowych możliwości dla młodych ludzi w Europie. Na rozwój sieci wpływa sposób finansowania jej działań oraz rotacja osób zaangażowanych w działania sieci. Wyzwaniem jest również budowanie większej świadomości wśród decydentów na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Przyszłość będzie wiązała się z zastosowaniem sztucznej inteligencji w komunikacji i zarządzaniu siecią.

Zalecenia dla nowo tworzonych sieci:

Najważniejsza jest dobra komunikacja między członkami a zarządem sieci (niezbędne jest ustanowienie profesjonalnego centrum koordynującego sieć na poziomie europejskim), dobrze sformułowany cel wspólny dla członków. "Należy odpowiedzieć na podstawowe pytania: czego tak naprawdę chcemy?; dlaczego to robimy?; jaka jest nasza misja?". Konieczne jest również tworzenie produktów i usług, aby członkowie sieci chcieli być jej częścią. Organizacje członkowskie w sieci muszą mieć również dostęp do wiedzy/ najlepszych praktyk/ sieci/ możliwości wymiany doświadczeń - wtedy ich motywacja do działania wzrasta. Planując rozwój sieci, należy wziąć pod uwagę zmianę pokoleniową osób zaangażowanych w jej działania i dążyć do profesjonalizacji. "Sieć jest tak silna, jak jej członkowie".

Oferta sieciowa:

Informowanie, prowadzenie eurolekcji, warsztatów i gier na temat pracy, studiów, wolontariatu, funduszy, aktywnego obywatelstwa i możliwości dla młodzieży w Europie. Sieć promuje również aktywność młodych ludzi i wydaje swoje publikacje. Sieć rozwija lub wspiera proces budowania strategii (głównie na poziomie europejskim), planów działania i prowadzi działania lobbingowe na rzecz rozwoju możliwości dla młodych ludzi w Europie.

Finansowanie - fundusze publiczne: Program Erasmus+ (60%) i fundusze krajowe (40%). Na poziomie europejskim Eurodesk Bruksela musi również zapewnić 5% wkładu własnego. Dlatego działania sieci powinny również uwzględniać podejście biznesowe - w niezbędnym zakresie.

Numer 4:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią
- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: *Soffía Gísladóttir*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz?

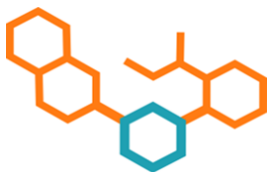
Dyrekcja Pracy - Vinnumálastofnun

c/kraj: *Islandia*

d/ forma prawna: *Publiczna*

e/ sektor/działalność/misja: *Rynek pracy*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ Nazwa: *Grupa Robocza Państw Członkowskich ESCO*

b/ kraj siedziby głównej sieci: *Belgia*

c/ Forma prawna sieci: *Projekt Komisji Europejskiej*

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Osobowość prawna

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *Rynek pracy i edukacja*

f/ Ilu członków liczy sieć? *Ca. 70-80*

g/ Z ilu krajów pochodzą członkowie sieci? *31*

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy:

ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) to europejska wielojęzyczna klasyfikacja umiejętności, kompetencji i zawodów.

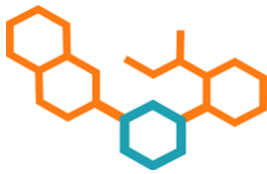
*ESCO działa jak **słownik**, opisując, identyfikując i klasyfikując zawody i umiejętności zawodowe istotne dla unijnego rynku pracy oraz edukacji i szkoleń. Pojęcia te i relacje między nimi mogą być rozumiane przez systemy elektroniczne, co pozwala różnym platformom internetowym korzystać z ESCO do świadczenia usług, takich jak dopasowywanie osób poszukujących pracy do miejsc pracy w oparciu o ich umiejętności, sugerowanie szkoleń osobom, które chcą się przekwalifikować lub podnieść swoje kwalifikacje itp.*

*ESCO zawiera opisy **3008 zawodów i 13 890 umiejętności** związanych z tymi zawodami, przetłumaczone na 28 języków (wszystkie oficjalne języki UE oraz islandzki, norweski, ukraiński i arabski).*

*Celem ESCO jest **wspieranie mobilności zawodowej w całej Europie, a tym samym bardziej zintegrowanego i wydajnego rynku pracy**, poprzez oferowanie "wspólnego języka" na temat zawodów i umiejętności, który może być używany przez różne zainteresowane strony w kwestiach zatrudnienia oraz edukacji i szkoleń.*

ESCO to projekt Komisji Europejskiej prowadzony przez Dyрекcję Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego (DG EMPL). Jest on dostępny na portalu internetowym i można się z nim bezpłatnie zapoznać. Jego pierwsza pełna wersja (ESCO v1) została opublikowana 28 lipca 2017 roku.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Dyrekcji Pracy w Islandii oficjalnie zaproponowano dwa miejsca w charakterze obserwatorów w Grupie Roboczej Państw Członkowskich ESCO na początku 2016 r., a oni przyjęli ofertę, wyznaczając mnie i innego kolegę do tej roli. Uznano to za ważne, ponieważ Islandia czerpie korzyści z całej współpracy europejskiej, co było szczególnie udane, ponieważ Islandia była jednym z pierwszych państw, które wdrożyły ESCO do swojego oficjalnego systemu Dyrekcji Pracy.

Q4.1. Czy odegrałeś aktywną rolę w zakładaniu/organizowaniu sieci, czy po prostu dołączyłeś do istniejącej sieci?

Właśnie dołączyłem do sieci.

Q4.2. Jeśli odpowiedź brzmiała "odgrywałem aktywną rolę/założyłem sieć": Jaka była motywacja do założenia/zorganizowania sieci? Jakie są najważniejsze doświadczenia (pozytywne/negatywne/rekomendacje)?

NIE DOTYCZY

Q5. Jak długo jesteś członkiem?

Od kwietnia 2016 r.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

Aktywny udział w rozwoju ESCO.

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Nie przypominam sobie żadnych wyzwań.

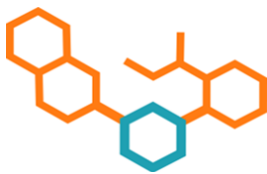
Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Brak barier.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Dobrze jest mieć kilka spotkań osobistych i kilka spotkań online. Należy unikać spotkań hybrydowych.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Poprzez zapraszanie ich do zabierania głosu w różnych sprawach, poprzez uczestnictwo w spotkaniach lub pisanie rekomendacji. Członkowie są regularnie zapraszani do wygłaszania prezentacji podczas spotkań.

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci, jak są finansowane?

Dwa razy w roku odbywają się spotkania osobiste, a Komisja pokrywa koszty podróży. Organizacje płacą za zakwaterowanie, jeśli jest to konieczne (jak w przypadku Islandii). Cztery razy w roku odbywają się spotkania online.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: *Komunikacja i debata na temat rozwoju ESCO.*

b/ dla interesariuszy zewnętrznych: *NIE DOTYCZY*

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

NIE DOTYCZY

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - TAK

b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju: *NIE DOTYCZY*

c/ dotacje - TAK - europejskie

d/ inne - napisz proszę jakie?

NIE DOTYCZY

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

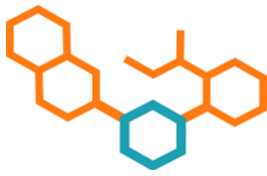
a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?

Tak, projekt ESCO wspiera mobilność pracowników za pośrednictwem portalu mobilności EURES i ułatwia osobom poszukującym pracy w całej Europie oraz uchodźcom poszukiwanie pracy z poprawnymi informacjami, ponieważ platforma ESCO jest przetłumaczona na 28 języków, wszystkie oficjalne języki UE oraz islandzki, norweski, ukraiński i arabski.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

NIE DOTYCZY

Podsumowanie

Korzyści:

- *Aktywny udział w rozwoju ESCO*
- *Możliwość aktywnego zabierania głosu podczas spotkań*

Wyzwania:

- *nie pamiętam żadnych wyzwań.*

Zalecenia dla nowo utworzonych sieci:

- *Należy unikać spotkań hybrydowych.*

Siła sieci:

- *Osoby poszukujące pracy w całej Europie i uchodźcy otrzymują prawidłowe informacje, ponieważ platforma ESCO jest przetłumaczona na 28 języków.*

Numer 5:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią

- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: *Stefán Pétur Sólveigarson*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz?

FabLab Húsavík i Centrum Innowacji Húsavík.

c/kraj: *Islandia*

d/ forma prawna: *Non profit*

e/ sektor/działalność/misja: *Innowacje*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

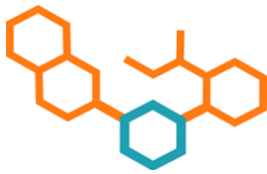
a/ Nazwa: *Fablab Network*

b/ kraj siedziby głównej sieci:

c/ Forma prawna sieci: *Fablab Network* <https://live.fablabs.io/>

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Tak, jest oficjalnie zarejestrowany.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *Jest to społeczność dzieląca się wiedzą i procesami technicznymi.*

f/ Ilu członków liczy sieć? *2000*

g/ z ilu krajów pochodzą członkowie sieci? *149*

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy: *Sieć Fab Labów to otwarta, kreatywna społeczność wytwórców, artystów, naukowców, inżynierów, edukatorów, studentów, amatorów, profesjonalistów, w każdym wieku. Od laboratoriów społecznościowych po zaawansowane ośrodki badawcze, FabLaby mają wspólny cel, jakim jest demokratyzacja dostępu do narzędzi wynalazczości technicznej. Platforma ta została uruchomiona jako część wydarzenia Fabxlive w celu zaangażowania i interakcji podczas konferencji online, ale ze względu na jej sukces otworzyliśmy możliwość dla wszystkich członków sieci Fab Lab, aby mogli łączyć się, tworzyć i wchodzić w interakcje w bardziej bezpośredni sposób ze wszystkimi.*

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Wszystkie Fablaby w Islandii są członkami. Jeśli chcemy być nazywani Fablabem, musimy się zarejestrować.

Q4.1. Czy odegrałeś aktywną rolę w zakładaniu/organizowaniu sieci, czy po prostu dołączyłeś do istniejącej sieci? *NIE*

Q4.2. Jeśli odpowiedź brzmiała "Odegrałem aktywną rolę/założyłem sieć": Jaka była motywacja do założenia/zorganizowania sieci? Jakie są najważniejsze doświadczenia (pozytywne/negatywne/rekomendacje)?

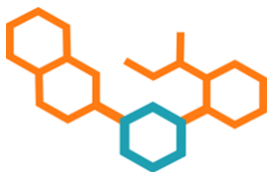
Q5. Jak długo jesteś członkiem?

Dołączyliśmy dwa lata temu.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

Nasza platforma FabLab Network pozwoli nam dzielić się, wносить wkład, promować i wchodzić w interakcje ze sobą, gdziekolwiek jesteśmy. Zdobywamy wiedzę specjalistyczną, łącząc się z innymi członkami za pośrednictwem czatów na żywo, uczestnicząc w różnych grupach, tworząc wydarzenia/działania/warsztaty.

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Jesteśmy małą organizacją z niewielką liczbą pracowników i chcielibyśmy mieć więcej czasu na interakcje z innymi członkami oraz uczestnictwo w działaniach i konferencjach.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Nic nie przychodzi mi do głowy.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Daj sobie czas na poznanie sieci i aktywnych członków. Nie bądź cichym członkiem, zadawaj pytania.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Sieć Fab Lab aktywizuje swoich członków do działania poprzez połączenie zaangażowania społeczności, edukacji i współpracy. Członkowie mają wiele możliwości bycia aktywnymi w tej sieci. Na przykład Fablab Academy.

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i jak są one finansowane?

Raz w roku organizowana jest konferencja, na którą członkowie płacą za bilety. Organizowane są również mniejsze wydarzenia, na przykład wydarzenia online są bezpłatne. Akademia jest wspierana przez ludzi i firmy, aby pomóc w pokryciu kosztów.

Q12. Co oferuje sieć:

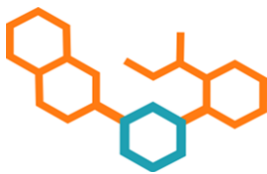
a/ dla organizacji członkowskich:

Członkowie zyskują dostęp do najnowocześniejszych cyfrowych narzędzi produkcyjnych, wspierających innowacje i możliwości prototypowania. Zaangażowanie w środowisko współpracy z innymi członkami, sprzyjające interdyscyplinarnym projektom i dzieleniu się wiedzą. Dostęp do programów edukacyjnych i warsztatów podnoszących umiejętności w zakresie produkcji cyfrowej i powiązanych technologii. Kontakt z globalną społecznością, ułatwiający wymianę pomysłów, najlepszych praktyk i potencjalną współpracę. Udział w wydarzeniach i wyzwaniach, aby zaprezentować swoją pracę, otrzymać informacje zwrotne i przyczynić się do rozwoju tętniącej życiem społeczności FabLabu.

b/ dla zewnętrznych interesariuszy:

Sieć FabLab oferuje szereg korzyści i możliwości dla zewnętrznych interesariuszy, wykraczających poza jej podstawowe członkostwo. Ci zewnętrzni interesariusze mogą obejmować osoby fizyczne, firmy, instytucje edukacyjne i szerszą społeczność. Na przykład:

Zewnętrzni interesariusze, tacy jak lokalne firmy lub przedsiębiorcy, mogą uzyskać dostęp do najnowocześniejszych narzędzi i technologii cyfrowej produkcji dostępnych w Fab Labach. Pozwala im to na prototypowanie i wytwarzanie produktów bez konieczności dokonywania znacznych inwestycji w drogi sprzęt. Sieć może oferować programy edukacyjne i warsztaty dla zewnętrznych interesariuszy, zapewniając szkolenia w zakresie cyfrowej produkcji i powiązanych technologii. Mógłbym wymieniać dalej i dalej, mówiąc o innowacjach i wsparciu przedsiębiorczości.

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

Tak, sieć FabLabów może obejmować działalność gospodarczą, w tym

Programy szkoleniowe: Oferowanie płatnych warsztatów i kursów.

Opłaty członkowskie: Pobieranie opłat za dostęp do laboratorium.

Usługi konsultingowe: Dostarczanie specjalistycznej wiedzy za opłatą.

Usługi prototypowania: Oferowanie płatnej pomocy przy opracowywaniu prototypów.

Produkcja na zamówienie: Generowanie przychodów z niestandardowych projektów.

Wydarzenia i warsztaty: Pobieranie opłat za udział w wydarzeniach.

Projekty współpracy: Współpraca z partnerami zewnętrznymi w celu uzyskania finansowania.

Działania te przyczyniają się do stabilności ekonomicznej FabLabów, jednocześnie wspierając ich misję innowacji i współpracy.

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

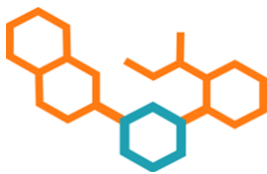
a/ środki publiczne - TAK/NIE

Fundusze publiczne: Sieć FabLabów może otrzymywać finansowanie ze źródeł publicznych. Może to obejmować granty, dotacje lub wsparcie ze strony agencji rządowych, instytucji edukacyjnych lub fundacji badawczych.

b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju:

Finansowanie prywatne: Tak, sieć FabLabów może również otrzymywać finansowanie prywatne. Finansowanie prywatne może pochodzić z różnych źródeł, w tym: Firmy mogą zapewniać wsparcie finansowe lub sponsorować określone projekty w ramach sieci Fab Lab. Osoby fizyczne, organizacje filantropijne lub firmy mogą przekazywać darowizny na wsparcie działań i misji sieci Fab Lab. Opłaty członkowskie od osób fizycznych lub organizacji, choć również stanowią formę dochodu, można uznać za formę finansowania prywatnego. Połączenie finansowania publicznego i prywatnego pomaga zapewnić zrównoważony rozwój sieci FabLab.

c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?

Tak, dotacje są istotnym źródłem finansowania sieci FabLabów. Dotacje mogą pochodzić z różnych źródeł, w tym agencji rządowych, fundacji, organizacji non-profit i instytucji prywatnych. Dotacje odgrywają kluczową rolę w umożliwianiu FabLabom podejmowania konkretnych projektów, rozszerzania ich możliwości i przyczyniania się do rozwoju technologii i innowacji w ich społecznościach.

d/ inne - napisz proszę jakie?

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?

Tak, ma to kluczowe znaczenie dla procesu i wsparcia.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

.....

Podsumowanie:

Wyzwania i bariery:

Ograniczony personel i czas: Będąc małą organizacją, wyzwaniem jest przydzielenie wystarczającej ilości czasu na interakcje, działania i konferencje w ramach sieci Fab Lab. Podczas wywiadu nie wspomniano o żadnych konkretnych barierach, co wskazuje na stosunkowo sprawne działanie sieci.

Zalecenia dla nowo tworzonych sieci:

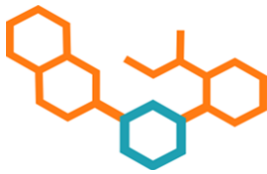
Daj sobie czas na zrozumienie sieci: Poświęć czas na poznanie sieci i jej aktywnych członków. Zrozum dynamikę, cele i wartości sieci przed aktywnym uczestnictwem. Unikaj bycia cichym członkiem: Aktywnie angażuj się w dyskusje i działania. Nie wahaj się zadawać pytań i szukać wyjaśnień.

Oferta sieciowa:

Dla organizacji członkowskich:

Dostęp do najnowocześniejszych cyfrowych narzędzi produkcyjnych, wspierających innowacje i możliwości prototypowania.

Zaangażowanie w środowisko współpracy z innymi członkami, zachęcanie do interdyscyplinarnych projektów i dzielenia się wiedzą.

Dostęp do programów edukacyjnych i warsztatów w celu zwiększenia umiejętności w zakresie produkcji cyfrowej i powiązanych technologii.

Połączenie z globalną społecznością, ułatwiające wymianę pomysłów, najlepszych praktyk i potencjalnej współpracy.

Udział w wydarzeniach i wyzwaniach w celu zaprezentowania swojej pracy, otrzymania informacji zwrotnej i wniesienia wkładu w tętniącą życiem społeczność Fab Labu.

Dla zewnętrznych interesariuszy:

Dostęp do najnowocześniejszych narzędzi i technologii produkcji cyfrowej dostępnych w Fab Labach.

Udział w programach edukacyjnych i warsztatach, zapewniających szkolenia w zakresie produkcji cyfrowej i powiązanych technologii.

Możliwości innowacji i wsparcia przedsiębiorczości.

Zaangażowanie we wspólne projekty z członkami sieci Fab Lab.

Dostęp do sieci, która wspiera kreatywność, naukę i rozwój społeczności.

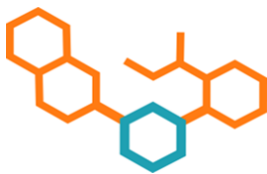
Finansowanie:

Finansowanie sieci FabLabów pochodzi z różnych źródeł, w tym:

- *Fundusze publiczne: Możliwe wsparcie ze strony agencji rządowych, instytucji edukacyjnych lub fundacji badawczych w formie grantów, dotacji lub pomocy finansowej.*
- *Finansowanie prywatne: Składki od firm, osób fizycznych lub organizacji filantropijnych, które mogą obejmować sponsoring, darowizny lub opłaty członkowskie.*
- *Dotacje:*

Znaczące finansowanie z dotacji zapewnianych przez agencje rządowe, fundacje, organizacje non-profit i instytucje prywatne, wspierające konkretne projekty i inicjatywy.

Numer 6:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organ zarządzający sieci

a/ Imię i nazwisko: *Mara Morici*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz? *COOSS*

c/kraj: *Włochy*

d/ forma prawna: *Spółdzielnia Socjalna - Nie dla zysku*

e/ sektor/działalność/misja: *Trzeci sektor*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ Nazwa: *ENALMH EUROPEAN NETWORK OF ACTIVE LIVING FOR MENTAL HEALTH - <https://enalmh.eu/index.php/en/>*

b/ kraj siedziby głównej sieci: *Bruksela, Belgia*

c/ Forma prawna sieci: *ENALMH działa zgodnie z prawem belgijskim w formie prawnej międzynarodowego stowarzyszenia non-profit (AISBL).*

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Tak, sieć ma osobowość prawną, jest oficjalnie zarejestrowana.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *Zdrowie psychiczne/Sport i ćwiczenia fizyczne - interesującym aspektem jest wielodyscyplinarność członków.*

- *Rozwój polityk i narzędzi*
- *Świadomość społeczna i rzecznictwo*
- *Wsparcie jej członków*

Działania:

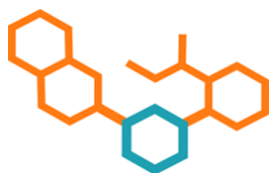
Wzbogacenie procedur terapeutycznych

Zwalczanie stygmatyzacji

Pojawienie się sportu i ćwiczeń fizycznych jako podstawowego parametru zapobiegania problemom zdrowia psychicznego

Wspieranie praw pacjentów

Wsparcie i realizacja aktywności sportowych i fizycznych na rzecz zdrowia psychicznego na poziomie UE

Wkład w badania i procesy edukacyjne

Rozwój i promocja polityk

Szersza współpraca z innymi powiązаныmi organizacjami.

f/ Ilu członków liczy sieć? *Do 2020 r. liczyła 18 członków obecnych w 12 krajach (BE, IT, UK, SP, GR, CZ, PT, IE, HR, LI, SI i TR). Obecnie 12 członków z 5 krajów.*

g/ z ilu krajów pochodzą członkowie sieci?

Przed pandemią COVID-19 12 - obecnie 5 krajów.

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy:

Zgromadzenie Ogólne

Składa się ze wszystkich swoich członków.

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem decyzyjnym stowarzyszenia

Zgromadzenie Ogólne ma wyłączne kompetencje w zakresie:

- zmiana / modyfikacja statutu*
- wybór i odwołanie członków Zarządu - w tym:*
- powoływanie i odwoływanie Sekretarza Generalnego na podstawie rekomendacji Zarządu*
- powoływanie i odwoływanie pozostałych członków Zarządu*

Zarząd

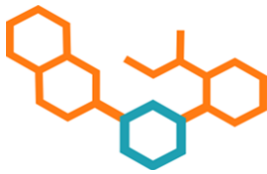
Zarząd posiada wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania i administracji, z zastrzeżeniem uprawnień Walnego Zgromadzenia.

Stowarzyszenie jest zarządzane przez Zarząd składający się z (maksymalnie) siedmiu (7) członków z co najmniej pięciu (5) różnych organizacji członkowskich, w tym przewodniczącego, wiceprzewodniczącego, skarbnika i sekretarza oraz dwóch (2) członków zastępczych.

Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Skarbnik i Sekretarz Zarządu są powoływani przez Zarząd na okres trzech (3) lat z możliwością ponownego wyboru na dwie kolejne kadencje po 3 lata.

Sekretarz generalny - jest to stały personel sieci, opłacany przez sieć, o zmiennym okresie obowiązywania w zależności od dostępnego finansowania.

Sekretarz Generalny został powołany przez Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu.

Poza codziennym zarządzaniem obejmującym organizację i administrację siedziby i jej pracowników, Sekretarz Generalny jest odpowiedzialny za sprawy bieżące i ogólną koordynację działań stowarzyszenia.

Sekretarz Generalny przedstawi Walnemu Zgromadzeniu raport dotyczący tych kwestii, uprzednio zatwierdzony przez Zarząd.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Był to jeden z rezultatów projektu UE mającego takie cele.

Jest to bardzo ceniona inicjatywa przez służby COOSS, ponieważ potwierdza i poprawia zasadność prowadzonych działań ze SPORTEM i niepełnosprawnością - daje możliwość wzięcia udziału w ciekawych inicjatywach za granicą.

Q4.1. Czy odegrałeś aktywną rolę w zakładaniu/organizowaniu sieci, czy po prostu dołączyłeś do istniejącej sieci? *Tak.*

Q4.2. Jeśli odpowiedź brzmiała "odgrywałem aktywną rolę/założyłem sieć": Jaka była motywacja do założenia/zorganizowania sieci? Jakie są najważniejsze doświadczenia (pozytywne/negatywne/rekomendacje)?

Patrz 4. Dobry początek, potem problemy z COVID i wycofanie się niektórych członków --> mniejsza dostępność funduszy (mniejsze opłaty) --> nie można mieć stabilnego zespołu --> mniej działań.

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Sfinansowano w 2018 r.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

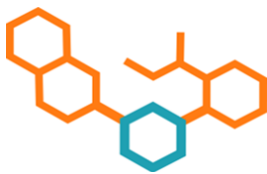
Zarząd: kontakt w sprawie projektów - bycie członkiem zarządu pozwala nam "decydować" o głównych tematach i kierunkach/decyzjach - Ułatwiony dostęp do możliwości sieciowych (np. propozycje uczestnictwa, możesz najpierw wybrać, czy chcesz uczestniczyć i w jakiej roli).

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

COVID-19 i związany z nim kryzys pojedynczych organizacji: sieć nie stała się głównym przedmiotem zainteresowania, więc postanowili wycofać się, aby zaoszczędzić pieniądze.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Brak funduszy - stabilność ekonomiczna w celu zapewnienia stabilnego personelu, który koordynuje, organizuje i umożliwia aktywne uczestnictwo w inicjatywach sieci.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Zaplanuj działania, inwestycje (np. stabilny personel, zespół pracujący nad sieciami, budżet na podróże).

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Walne Zgromadzenie; Zatwierdzenie planu rocznego; Indywidualni członkowie proponujący inicjatywy

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i jak są one finansowane?

- *Rada Zarządzająca co trzy do czterech miesięcy*
- *Niemal codzienna komunikacja między członkami zarządu*
- *Walne zgromadzenie w obecności*

Częściowo finansowane z opłat.

Potencjalni nowi członkowie zapraszani są na własny koszt.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: *Zob. korzyści + finansowanie niektórych działań związanych z uczestnictwem w sieci (np. doroczne walne zgromadzenie).*

b/ dla zewnętrznych interesariuszy: *Rozpowszechnianie - możliwość przyłączenia się / wspólnego zaprojektowania nowego projektu - społeczność dobrych praktyk w temacie zdrowia psychicznego / sportu - wydarzenia (ważny aspekt dla społeczności)*

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

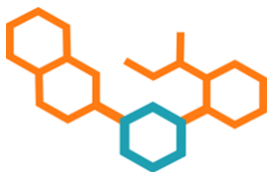
Nie.

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - TAK/NIE

b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju: .....

c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?

d/ inne - napisz proszę jakie?

Dotacje operacyjne i roczna opłata dla uczestników - przed pandemią COVID opłata wynosiła od 100 do 500 EUR na stowarzyszenie (w zależności od wielkości i możliwości finansowych) - obecnie 100 EUR dla wszystkich.

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakiś przykład?

Kontakty z Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej.

Opracowanie "Zaleceń dotyczących wytycznych UE dla sportu / wychowania fizycznego / ćwiczeń fizycznych w zakresie zdrowia psychicznego" (www.almh-platform.eu/) Opracowanie "Interaktywnej platformy dla sportu / wychowania fizycznego / ćwiczeń fizycznych w zakresie zdrowia psychicznego" (www.almh-platform.eu/) Opracowanie modułów szkoleniowych dla specjalistów ds. wychowania fizycznego (projekt ASAL www.asalproject.eu) Sponsorowana ekspozycja komunikacyjna na EURO 2020 w piłce ręcznej.

Aktywacja jednostek.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

.....

PODSUMOWANIE WYWIADU

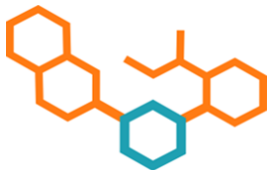
- *Przedstawiciel organu zarządzającego sieci*
- *ENALMH EUROPEJSKA SIEĆ AKTYWNEGO ŻYCIA NA RZECZ ZDROWIA PSYCHICZNEGO - <https://enalmh.eu/index.php/en>*

Korzyści:

Aby zostać członkiem zarządu:

- *Bezpośredni kontakt w sprawie projektów*
- *bycie członkiem zarządu pozwala nam "decydować" o głównych tematach i kierunkach/decyzjach*
- *Ułatwiony dostęp do możliwości sieciowych (np. propozycje uczestnictwa, w których można najpierw wybrać, czy chce się uczestniczyć i w jakiej roli).*
- *Finansowanie niektórych zwykłych działań*

Dla interesariuszy zewnętrznych:

- *Rozpowszechnianie*
- *możliwość dołączenia do wspólnego projektu*
- *społeczność dobrych praktyk w temacie zdrowia psychicznego/sportu - wydarzenia (ważny aspekt dla społeczności).*

Wyzwania i bariery:

- *COVID i wycofanie się niektórych członków z powodu wewnętrznego kryzysu --> mniejsza dostępność funduszy (mniejsze opłaty) --> brak możliwości posiadania stabilnego zespołu --> mniej działań*

Zalecenia dla nowo tworzonych sieci:

- *Sieć nie powinna być traktowana jako działalność punktowa, ale jako zwykła działalność organizacji, na którą należy przeznaczyć budżet.*
- *Zaplanuj działania, inwestycje (np. stabilny personel, zespół pracujący nad sieciami, budżet na podróże).*

Mocne strony sieci:

- *multidyscyplinarność organizacji członkowskich*
- *osoba odpowiedzialna za stabilną pracę w sieci w celu zapewnienia ciągłości, komunikacji i pro-aktywności*
- *Przed pandemią COVID dostępność budżetu, który pozwalał zarówno na opłacenie stabilnej postaci, jak i, w przypadku członków sieci, na osobiste uczestnictwo w wydarzeniach.*

Numer 7:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: Francesca Cesaroni

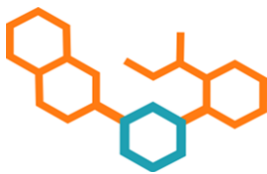
b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz? COOSS

c/kraj: Włochy

d/ forma prawna: Spółdzielnia Socjalna – nie działa dla zysku

e/ sektor/działalność/misja: Trzeci sektor

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

a/ Nazwa: YES Forum - Empowering young people - <https://www.yes-forum.eu/>

b/ kraj siedziby głównej sieci: Stuttgart, Niemcy

c/ Forma prawna sieci: EEIG – Europejskie Zgrupowanie Interesów Gospodarczych

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Tak, sieć ma osobowość prawną, jest oficjalnie zarejestrowana.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: Młodzi ludzie i wszystko, co może ułatwić ich integrację w społeczeństwie.

Misja: poprawa szans życiowych młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji.

f/ Ilu członków liczy sieć? 41 członków

g/ Z ilu krajów pochodzą członkowie sieci? 20 krajów; Przed pandemią COVID-19 12 - obecnie 5 krajów.

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy: Jej organami są:

Zgromadzenie Ogólne

Złożone ze wszystkich członków ZO jest najwyższym organem decyzyjnym sieci. W rzeczywistości sieć jest bezpośrednio kierowana przez członków.

Spotyka się raz w roku

Zarząd z dyrektorem zarządzającym

Wybrany przez Zgromadzenie Ogólne

Sekretariat

Do działań koordynacyjnych i komunikacyjnych.

Zarządza:

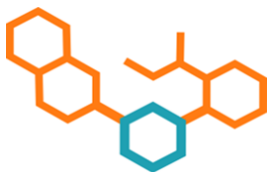
Organizacja działań

Dzielenie się działaniami i możliwościami

Rola w zakresie informacji i komunikacji

Katalizator członków i indywidualnych potrzeb/celów.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

YES FORUM było partnerem innego wspólnego projektu i po tym doświadczeniu zaprosiło COOSS do przyłączenia się do niego jako członek stowarzyszony.

Q4.1. Czy odegrałeś aktywną rolę w zakładaniu/organizowaniu sieci, czy po prostu dołączyłeś do istniejącej sieci?

Nie, COOSS właśnie do niego dołączył.

Q4.2. Jeśli odpowiedź brzmiała "odgrywałem aktywną rolę/założyłem sieć": Jaka była motywacja do założenia/zorganizowania sieci? Jakie są najważniejsze doświadczenia (pozytywne/negatywne/rekomendacje)?

.....

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Od 2011 r.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

Członek: posiadanie wielu kontaktów w obecności - networking - udział w interesujących wydarzeniach.

Organizują spotkania z partnerami w celu promowania współprojektowania. Podczas tych spotkań można nawiązać partnerstwa tematyczne z udziałem młodych ludzi. Tworzy realne możliwości współpracy w celu ubiegania się o europejskie zaproszenia do składania wniosków.

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Jako członek stowarzyszony nie odgrywamy zbyt aktywnej roli w kwestiach rządowych.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

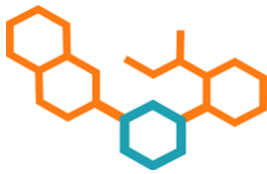
Brak dedykowanego personelu, zwłaszcza administracyjnego, w organizacjach członkowskich.

Brak pieniędzy na udział w wydarzeniach (ponieważ tylko członek stowarzyszony).

Członkowie mają opłacone przez sieć wszystkie wydarzenia networkingowe.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Przewidzieć osobę/personel zajmujący się siecią.

Promowanie ścisłych relacji między siecią UE a dyrekcjami i departamentami Komisji Europejskiej (lobby).

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Roczne Zgromadzenie Ogólne;

Coroczne wydarzenia networkingowe.

Wydarzenia związane z planowaniem projektu: podczas których określa się działania i cele na następny rok;

Tydzień Młodzieży; ...

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i jak są one finansowane?

Każda aktywność, co najmniej raz w roku.

Wydarzenia są opłacane częściowo z sieci, a częściowo są to inwestycje własne.

Aby zostać członkiem, należy uiścić roczną opłatę w wysokości 1000 €, która jest wykorzystywana do opłacania wydarzeń GA, działalności sekretariatu, organizacji głównych wydarzeń itp.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: szeroki zakres potencjalnych partnerów/możliwości

b/ dla interesariuszy zewnętrznych: repozytorium dobrych praktyk, informacje o sektorze młodzieżowym

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?
NIE; NIE.

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - TAK/NIE

b/ finansowanie prywatne - TAK/NIE; jeśli TAK - jakiego rodzaju: .....

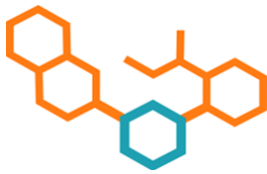
c/ dotacje - TAK/NIE; jeśli TAK - krajowe/europejskie/międzynarodowe?

d/ inne - napisz proszę jakie?

Dotacje operacyjne i roczna opłata uczestników (1000 EUR na stowarzyszenie rocznie).

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca i tworzenie sieci kontaktów na poziomie europejskim wspiera/przyczynia się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na poziomie UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać jakieś przykłady?

Sieć jest silnie wspierana przez Komisję Europejską.

Znaczenie politycznego wymiaru procesu decyzyjnego sieci w konkursie UE: wpływają one na zalecenia decydentów.

Poprzez sieć istnieje możliwość interakcji przy stołach decyzyjnych.

b/ Jeśli odpowiedź brzmi "nie" - dlaczego? Co należałoby zmienić, aby uzyskać ten pozytywny efekt?

.....

PODSUMOWANIE WYWIADU

- *Członek sieci*
- *YES Forum - Wzmacnianie pozycji młodych ludzi - <https://www.yes-forum.eu/>*

Korzyści:

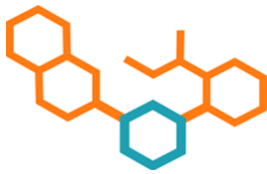
Aby zostać członkiem:

- *wiele kontaktów w obecności*
- *Tworzenie sieci*
- *udział w wielu ciekawych wydarzeniach*
- *Wydarzenia są częściowo opłacane z sieci*
- *Organizują spotkania z partnerami w celu promowania współprojektowania*
- *Na spotkaniach tych mogą być nawiązywane partnerstwa tematyczne z udziałem młodych ludzi*
- *Stwarza realne możliwości współpracy (np. w celu ubiegania się o zaproszenie do składania wniosków UE)*

Wyzwania i bariery:

- *Jeśli jesteś tylko członkiem, nie możesz aktywnie uczestniczyć w procesie podejmowania decyzji.*
- *Nieposiadanie oddanych pracowników w ramach COOSS pracujących dla sieci (tj. 8 godzin/miesiąc płatnych za pracę tylko w tym celu).*

Zalecenia dla nowo tworzonych sieci:

- *Przewidzieć osobę/personel zajmujący się siecią zarówno w sieci (tj. Sekretariat), jak i w pojedynczych organizacjach.*
- *Budżet wewnętrzny (opłata roczna)*
- *Promowanie ścisłych relacji między siecią UE a dyrekcjami i departamentami Komisji Europejskiej (lobby)*

Mocne strony sieci:

Sieć jest silnie wspierana przez Komisję Europejską

--> Znaczenie politycznego wymiaru procesu decyzyjnego sieci w konkursie UE: wpływają one na zalecenia decydentów.

Numer 8:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią

- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: Marta Rodrigues

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz?

IEEE

c/kraj: Portugalia

d/ forma prawna: Oddział Studencki

e/ sektor/działalność/misja: IEEE, organizacja zajmująca się rozwojem innowacji i doskonałości technologicznej z korzyścią dla ludzkości, jest największym na świecie technicznym stowarzyszeniem zawodowym.

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

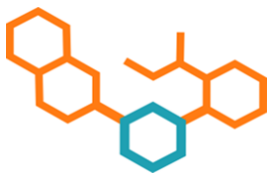
a/ Imię i nazwisko: Marta Rodrigues

b/ kraj siedziby głównej sieci: Europa

c/ Forma prawna sieci: wymawiana jako "Eye-triple-E", skrót od Institute of Electrical and Electronics Engineers (Instytut Inżynierów Elektryków i Elektroników).

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Tak, jest oficjalnie zarejestrowany.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *Postęp technologiczny dla ludzkości*

f/ Ilu członków liczy sieć? *W Portugalii 72 członków.*

g/ Z ilu krajów pochodzą członkowie sieci? *Jest to sieć międzynarodowa, więc ma członków z całego świata.*

Q3. Krótki opis struktury sieci; organy:

IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) to międzynarodowa organizacja zawodowa zajmująca się rozwojem technologii w różnych dziedzinach, w szczególności w elektrotechnice, elektronice, informatyce i telekomunikacji. Struktura sieciowa IEEE obejmuje szereg organów, komitetów i pododdziałów, które odgrywają określone role w wypełnianiu misji organizacji. Poniżej znajduje się krótki opis organów IEEE:

Rada Dyrektorów: *Rada Dyrektorów jest odpowiedzialna za podejmowanie strategicznych decyzji i zapewnianie ogólnych wytycznych dla IEEE. Składa się z członków wybranych przez członków organizacji.*

Rada ds. działalności technicznej (TAB): *Rada ta nadzoruje działalność techniczną IEEE, zapewniając doskonałość techniczną i promując rozwój standardów.*

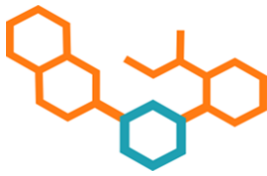
Publication Services and Products Board (PSPB): *PSPB nadzoruje działalność wydawniczą IEEE, zapewniając jakość i integralność publikacji technicznych i naukowych.*

Standards Association Board (SAB): *Odpowiedzialny za rozwój i utrzymanie standardów technicznych, SAB pracuje nad zapewnieniem interoperacyjności i zgodności w dziedzinach objętych przez IEEE.*

Regiony i sekcje: *IEEE jest zorganizowane w regiony geograficzne obejmujące cały świat. Każdy region jest podzielony na lokalne sekcje, które są podstawowymi jednostkami operacyjnymi.*

Stowarzyszenia i rady techniczne: *IEEE posiada różne stowarzyszenia techniczne skupiające się na konkretnych obszarach, takich jak informatyka, komunikacja, energia i inne. Każde stowarzyszenie techniczne ma swoje cele i działania.*

Komitety i grupy robocze: W ramach IEEE istnieje kilka komitetów i grup roboczych, które koncentrują się na konkretnych kwestiach, takich jak etyka, edukacja i rozwój zawodowy.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Uważają, że przynależność do tej organizacji jest bardzo ważna dla rozwoju nauki na ich uniwersytecie, a także doskonałą okazją do dzielenia się wiedzą w tej dziedzinie z innymi członkami i krajami.

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Marta jest członkiem od prawie 3 lat.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

Możliwości nawiązywania kontaktów: Dostęp do rozległej sieci profesjonalistów, badaczy i ekspertów w dziedzinie elektrotechniki, elektroniki i dziedzin pokrewnych w regionie europejskim.

Dzielenie się wiedzą: Udział w konferencjach, warsztatach i wydarzeniach technicznych organizowanych przez IEEE, zapewniający możliwość poznania najnowszych osiągnięć i trendów technologicznych.

Dostęp do zasobów: IEEE oferuje szereg zasobów, w tym publikacje, standardy i materiały edukacyjne, do których członkowie mogą uzyskać dostęp, aby być na bieżąco z rozwojem branży.

Rozwój zawodowy: Możliwości rozwoju zawodowego poprzez programy edukacyjne, certyfikaty i zasoby rozwoju kariery zapewniane przez IEEE.

Współpraca i współdziałanie: Możliwość współpracy przy projektach badawczych, wnoszenia wkładu do komitetów technicznych i angażowania się w inicjatywy współpracy z innymi członkami.

Korzyści dla organów zarządzających IEEE:

Podejmowanie decyzji strategicznych: Zaangażowanie w proces podejmowania decyzji dotyczących strategicznego kierunku i inicjatyw organizacji.

Możliwości przywództwa: Możliwości objęcia ról przywódczych w organizacji, przyczyniając się do rozwoju i realizacji misji IEEE.

Wpływ na politykę i standardy: *Możliwość wpływania na rozwój polityk, standardów i działań technicznych w ramach IEEE, kształtowanie kierunku organizacji.*

Globalny wpływ: *Szansa na przyczynienie się do globalnego wpływu IEEE poprzez reprezentowanie interesów regionu europejskiego i współpracę z innymi regionami.*

Uznanie i widoczność: *Uznanie za lidera w swojej dziedzinie, zwiększona widoczność i wpływ na społeczność zawodową.*

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Efektywne zarządzanie zasobami finansowymi w celu wspierania działań, wydarzeń i inicjatyw sieci bez narażania stabilności finansowej organizacji.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Przeszkodą są koszty i logistyka organizowania bezpośrednich spotkań i wydarzeń.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

IEEE w Uminho i inne organizacje regionalne dobrze się komunikują i pomagają sobie nawzajem w organizacji ważnych wydarzeń naukowych (np. olimpiad inżynierskich).

Unikaj biurokratycznych praktyk, które utrudniają skuteczne podejmowanie decyzji i reagowanie.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Dają członkom problemy naukowe do rozwiązania, a oni muszą znaleźć lepsze rozwiązania dla tego wyzwania.

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i w jaki sposób są one finansowane?

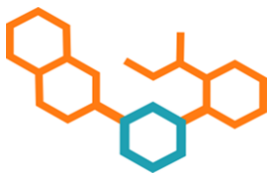
Ze względu na brak wsparcia finansowego organizowana jest tylko jedna konferencja rocznie dla wszystkich członków.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: *wiedza i kontakty w dziedzinie nauki.*

b/ dla interesariuszy zewnętrznych: *dostarczanie postępu naukowego za darmo i pomaganie im w tworzeniu nowych sposobów wykorzystania nauki.*

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką? *Nie.*

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - *NIE*

b/ finansowanie prywatne - *Tak. Każdy członek płaci składkę członkowską.*

c/ dotacje - *NIE*

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca na szczeblu europejskim i tworzenie sieci kontaktów wspierają/przyczyniają się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na szczeblu UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać przykład?

Tak, jest to niezwykle ważne dla dzielenia się wiedzą i rozwoju samej nauki. Bycie połączonym pomaga nam zrozumieć trudności/wyzwania na bardziej globalnym poziomie i znaleźć bardziej kompleksowe rozwiązania.

Numer 9:

Q1. Dane osoby, z którą przeprowadzono wywiad; przedstawiciel:

- organu zarządzającego siecią

- członek sieci

a/ Imię i nazwisko: *Nelson Martins*

b/ Jak nazywa się organizacja, którą reprezentujesz? *EPIC junior*

c/kraj: *Portugalia*

d/ forma prawna: *Oddział Studencki*

e/ sektor/działalność/misja: *EPIC Junior jest spółką non-profit utworzoną wyłącznie przez studentów uczęszczających na kursy w Szkole Inżynierii na Uniwersytecie Minho.*

Q2. Dane europejskiej sieci/organizacji, której jesteś członkiem lub przedstawicielem zarządu:

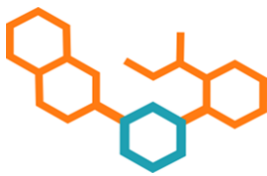
a/ Imię i nazwisko: *Nelson Martins*

b/ kraj siedziby głównej sieci: *Portugalia*

c/ Forma prawna sieci: *EPIC Júnior*

d/ Czy sieć ma osobowość prawną i jest oficjalnie zarejestrowana? Czy też działa nieformalnie na podstawie umowy między członkami sieci?

Tak, jest oficjalnie zarejestrowana i działa w sposób nieformalny.

e/ Sektor/ przedmiot działalności: *Doradztwo i Rozwój Technologiczny*

f/ Ilu członków liczy sieć? *49 członków.*

g/ Z ilu krajów pochodzą członkowie sieci?

Portugalia. W całej Europie jest więcej juniorów EPIC, ale wszyscy są niezależni finansowo.

Q3. Krótki opis struktury sieci i organów:

Jest prezes, dwóch wiceprezesów zewnętrznych i dwóch wiceprezesów wewnętrznych. Oraz dyrektorzy działów. Ponieważ jest to młodsza firma, ma również różne pododdziały robocze, takie jak marketing, HR i dział finansowy.

Q4. Dlaczego Twoja organizacja zdecydowała się zostać członkiem tej europejskiej sieci?

Korzyścią jest zachęcenie studentów do rozwijania swoich projektów i towarzyszenie wykładowczemu wzrostowi jednej z największych platform stowarzyszeń młodzieżowych w Europie.

Q5. Jak długo jesteś członkiem lub (i) zarządzasz tą siecią?

Nelson jest członkiem klubu od prawie 6 lat.

Q6. Jakie korzyści otrzymujesz jako członek europejskiej sieci lub (i) jako organ zarządzający?

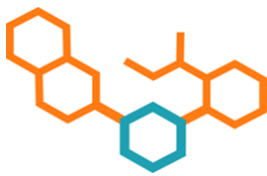
Ogólnie rzecz biorąc, przynależność do sieci młodszych firm może oferować szereg korzyści, w tym

Możliwości nawiązywania kontaktów: Członkostwo w europejskiej sieci młodszych firm daje możliwość nawiązania kontaktów z innymi podobnymi organizacjami, dzielenia się doświadczeniami i nawiązywania relacji opartych na współpracy.

Dzielenie się wiedzą: Młodsze firmy często korzystają z wymiany wiedzy i najlepszych praktyk w ramach sieci. Może to prowadzić do poprawy struktury organizacyjnej, zarządzania projektami i świadczenia usług.

Dostęp do zasobów: Członkostwo w sieci może zapewnić dostęp do wspólnych zasobów, takich jak materiały szkoleniowe, szablony i narzędzia, które mogą zwiększyć możliwości młodszych firm.

Widoczność i wiarygodność: *Bycie częścią uznanej sieci może zwiększyć widoczność i wiarygodność młodszej firmy. Może to być korzystne w przypadku poszukiwania projektów, partnerstw lub współpracy z klientami.*

Projekty współpracy: *Sieci mogą ułatwiać wspólne projekty lub inicjatywy między organizacjami członkowskimi, zapewniając możliwości wspólnych przedsięwzięć i wspólnych przedsięwzięć.*

Reprezentacja: *Jeśli sieć ma organ zarządzający, bycie częścią tego organu może dać szansę na aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych, przyczynić się do rozwoju polityki sieci i reprezentować interesy młodszej firmy.*

Q7. Wymień niektóre z najważniejszych wyzwań, przed którymi stanąłeś w swojej działalności sieciowej jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Młodsze firmy często działają w konkurencyjnym środowisku, a wyróżnienie się wśród innych organizacji, zwłaszcza w sieci, może być wyzwaniem.

Q8. Wymień niektóre z najważniejszych barier, które napotkałeś w swojej działalności jako organ zarządzający/członek europejskiej sieci:

Ograniczone zasoby finansowe stanowią istotną przeszkodę w rozpoczęciu lub utrzymaniu działalności, inwestowaniu w projekty lub rozszerzaniu działalności.

Q9. Wymień kilka zaleceń/dobrych praktyk dla tych, którzy chcieliby założyć europejską sieć; czego powinni unikać?

Tworzenie warsztatów i "ruchów", takich jak sesje edukacyjne, wykłady i networking, pomaga utrzymać koncentrację i zapewnić najlepszą jakość produktu końcowego. Brak skutecznej promocji i zatrzymywania talentów.

Q10. W jaki sposób europejska sieć aktywizuje swoich członków do działania?

Poprzez targi pracy i innowacyjne projekty.

Q11. Jak często organizowane są spotkania sieci i jak są one finansowane?

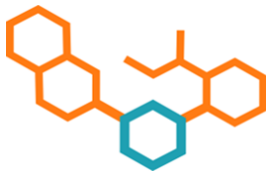
Organizują oni na poziomie europejskim 3 coroczne wydarzenia.

Q12. Co oferuje sieć:

a/ dla organizacji członkowskich: *dzielenie się wiedzą i kontaktami.*

b/ dla zewnętrznych interesariuszy: *Zapewnienie dobrej usługi przy niskich nakładach inwestycyjnych.*

Q13. Czy sieć prowadzi działalność gospodarczą/wynagradzaną - TAK/NIE; jeśli TAK - to jaką?

Tak.

Q14. Źródła finansowania działań sieci:

a/ środki publiczne - NIE

b/ finansowanie prywatne - Tak. Firmy, które wynajmują ich usługi

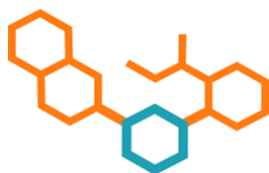
c/ dotacje - NIE

Q15. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca na szczeblu europejskim i tworzenie sieci kontaktów wspierają/przyczyniają się do zwiększenia ogólnego poziomu włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej na szczeblu UE?

a/ Jeśli odpowiedź brzmi "tak" - w jaki sposób? Czy mógłbyś podać przykład?

Po pierwsze, uważam, że jest to niezbędny filar w edukacji młodych ludzi. Ma ogromny wpływ na Europę, ponieważ dzielenie się wiedzą otwiera horyzonty. Promuje krytycznego ducha.

4. Przykład wzorcowego statutu dla nowej sieci CSO w sektorze LLL

Statut

(*Nazwa nowej sieci*)

(*data statutu*)

Art. 1.

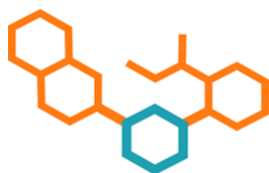
Statut określa zasady funkcjonowania Sieci - "*(Nazwa nowej Sieci)*", której nazwa skrócona brzmi "*(Nazwa skrócona nowej Sieci, o ile istnieje)*".

Artykuł 2. Misja, cele i działania

1. Misją (*Nazwa nowej sieci*) jest: .....
2. Celami FIRST Network są: (*przykład*)
  - a) Zapewnienie wsparcia dla .....
  - b) Ułatwianie nabywania umiejętności, kompetencji i wiedzy eksperckiej, wymiany doświadczeń i testowania innowacji.
  - c) Zwiększenie liczby i jakości działań w zakresie współpracy na poziomie europejskim oraz zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej w dziedzinie .....
  - d) Wzmocnienie współpracy między istniejącymi sieciami w celu wzmocnienia struktury organizacyjnej i finansowej oraz zdolności (*Nazwa nowej sieci*) i jej członków.
3. Działania (*nazwa nowej sieci*) obejmują:
  - a) Wymianę doświadczeń.
  - b) Organizację sympozjów, spotkań i wykładów, warsztatów z teoretykami i praktykami.
  - c) Organizację i promocję wydarzeń wielojęzycznych oraz wydawanie publikacji.
  - d) Tworzenie i wspieranie stron internetowych/ portali internetowych poświęconych intensyfikacji współpracy międzynarodowej.
  - e) Transfer wiedzy między członkami, w różnych formach.
  - f) Współpraca z ..... w całej Europie.
  - g) Współpraca z decydentami i innymi zainteresowanymi stronami.

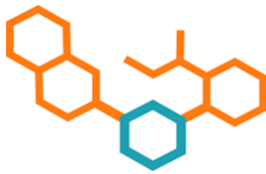
Art. 3. Koordynacja i zarząd

1. Koordynatorem (*nazwa nowej sieci*) jest .....
2. Biuro (*nazwa nowej sieci*) znajduje się w (*należy wpisać odpowiednie miejsce i kraj*).
3. Zadania zarządu (*nazwa nowej sieci*) są następujące:
  - a) Koordynowanie działań (*nazwa nowej sieci*).
  - b) Reprezentowanie (*Nazwa nowej sieci*) na zewnątrz i działanie w imieniu (*Nazwa nowej sieci*).
  - c) Przyjmowanie i wykluczanie członków (*nazwa nowej sieci*).
  - d) Przygotowywanie raportów rocznych dotyczących (*Nazwa nowej sieci*).
  - e) Podejmowanie uchwał w sprawach istotnych dla prawidłowego funkcjonowania (*Nazwa nowej Sieci*).

Art. 4. Członkowie i członkostwo

1. Członkiem (*Nazwa nowej sieci*) może być ..... lub inny podmiot działający w sektorze edukacji dorosłych/ uczenia się przez całe życie.
2. Kandydat na nowego członka może zostać przyjęty, jeżeli jego wniosek o członkostwo zostanie zatwierdzony przez Zarząd (*Nazwa nowej Sieci*), po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Sieci. Składając wniosek, kandydat na nowego członka wyraża zgodę na przestrzeganie obowiązujących przepisów oraz misji i celów (*Nazwa nowej sieci*), określonych w niniejszym Statucie.
3. Każdy członek (*nazwa nowej sieci*) może zaproponować nowych członków sieci.
4. Zarząd (*nazwa nowej sieci*) może zaprosić dowolną organizację, którą uzna za stosowną, do członkostwa w sieci.
5. Członkowie (*nazwa nowej sieci*) mają następujące obowiązki:
  - a) Aktywny udział w działaniach, wydarzeniach i projektach realizowanych przez sieć.
  - b) Proponowanie nowych obszarów działalności i wydarzeń Radzie Sieci i Zarządowi (*nazwa nowej sieci*).
  - c) Dostarczanie informacji, które mogą wspierać działania sieci.
  - d) Współpraca z Radą Sieci.
  - e) Promowanie sieci i jej działań.

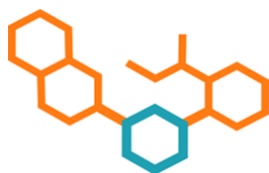
- f) Wspieranie innych członków (*nazwa nowej sieci*).
6. Członek (*Nazwa nowej Sieci*) może zrezygnować z członkostwa w Sieci w drodze pisemnego oświadczenia z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia członkostwo w (*Nazwa nowej Sieci*) wygasa.
7. Członek (*Nazwa nowej Sieci*) może zostać wykluczony z Sieci w przypadku:
- Zniesławiania (*nazwa nowej sieci*) i/lub jej członków.
  - Naruszenia interesów (*nazwa nowej sieci*) i/lub jej członków.
  - Podjęcia działań sprzecznych z misją i celami (*nazwa nowej sieci*).
  - Bycia podmiotem wyroku, który ma moc "res judicata" za oszustwo, korupcję lub jakąkolwiek inną nielegalną działalność.
  - Bycia nieaktywnym w (*nazwa nowej sieci*).
  - Brak odpowiedzi na próby kontaktu ze strony Rady Sieci i/lub Zarządu (*nazwa nowej sieci*) przez okres dłuższy niż 3 miesiące.
8. Decyzję o wykluczeniu członka (*Nazwa nowej sieci*) (z powodów określonych w art. 4 pkt 7) podejmuje Zarząd (*Nazwa nowej sieci*).

Art. 5 Rada Sieci

(Ten artykuł jest przykładem sieci z dodatkowym wewnętrznym organem sieci, w którym reprezentowani są wszyscy członkowie sieci).

1. Przedstawiciele organizacji członkowskich tworzą Radę Sieci.
2. Każda organizacja członkowska deleguje 1 przedstawiciela do Rady Sieci.
3. Członkostwo w Radzie Sieci zostanie automatycznie zakończone w następujących przypadkach:
  - a) Organizacja, która delegowała swojego przedstawiciela do Rady Sieci, jest wykluczona z powodów określonych w art. 4 ust. 7 Regulaminu. 4 pkt 7.
  - b) Organizacja, która delegowała swojego przedstawiciela do Rady Sieci, rezygnuje z członkostwa w Sieci.
  - c) Członek Rady Sieci opuszcza organizację, która go oddelegowała; w takiej sytuacji organizacja powinna oddelegować innego przedstawiciela w ciągu 30 dni.
  - d) Odwołanie członka Rady Sieci przez organizację delegującą; w takiej sytuacji organizacja powinna delegować innego przedstawiciela w ciągu 30 dni.

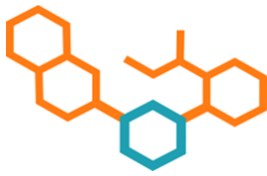

4. Do głównych zadań Rady Sieci należą:
  - a) Bieżąca wymiana informacji i wiedzy na temat możliwości rozwoju działalności (*Nazwa nowej Sieci*) i jej Członków.
  - b) Wydawanie opinii na temat inicjatyw, programów i aktów prawnych w dziedzinie edukacji dorosłych w Europie i Unii Europejskiej.
  - c) Ustanowienie rocznego planu pracy (*nazwa nowej sieci*) (działania promocyjne, projekty, badania, analizy, szkolenia itp.)
  - d) Planowanie obszarów i zakresu projektów i inicjatyw, które mają zostać wdrożone przez (*nazwa nowej sieci*).
  - e) Przegląd potencjalnych wykluczeń członków sieci.
  - f) Wydawanie opinii o kandydatach (organizacja kandydująca) na nowych członków (*nazwa nowej sieci*).
  - g) Udział w opracowywaniu i przeglądzie rocznego sprawozdania z działalności (*nazwa nowej sieci*),
  - h) Publikowanie zaleceń dotyczących działań międzynarodowych w sektorze edukacji dorosłych.

5. Pierwsza rada (*nazwa nowej sieci*) zostaje utworzona przez .....

6. Rada (*nazwa nowej sieci*) spotyka się co najmniej dwa razy w roku. Pojęcie "spotkanie" jest używane w najszerszym znaczeniu, obejmującym spotkania fizyczne i wirtualne, a także telekonferencje. Zaproszenie jest wysyłane pocztą tradycyjną, faksem, pocztą elektroniczną lub innymi środkami komunikacji przez przedstawiciela członka Rady (*nazwa nowej sieci*).

7. Pierwsza Rada (*nazwa nowej sieci*) może przyjąć wszelkie inne przepisy wspierające jej funkcjonowanie na pierwszym posiedzeniu Rady (*nazwa nowej sieci*).

8. Rada Sieci podejmuje uchwały większością głosów (50% + 1). W przypadku równej liczby głosów uchwała traci ważność i zostaje poddana dalszej dyskusji - i ponownemu głosowaniu. Jeśli powtórne głosowanie przyniesie równą liczbę głosów, ostateczną decyzję podejmuje Zarząd (*nazwa nowej sieci*).

Art. 6 Poprawki

1. W przypadku, gdy niniejszy statut nie obejmuje pilnej sprawy, którą należy się zająć, zarząd (*nazwa nowej sieci*) może podjąć decyzję w drodze działania wykonawczego, ale ma obowiązek zaproponować zmianę statutu sieci tak szybko, jak to możliwe.

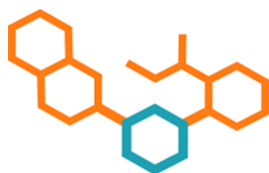

2. Statut (*Nazwa nowej Sieci*) może zostać zmieniony na podstawie uchwały Zarządu (*Nazwa nowej Sieci*), po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Sieci wyrażonej przez 2/3 składu Rady Sieci.

Art. 7 Wejście w życie

Statut (*Nazwa nowej sieci*) wchodzi w życie w dniu (*Użytkownik określa datę, od której będzie obowiązywał statut nowej sieci*) .....

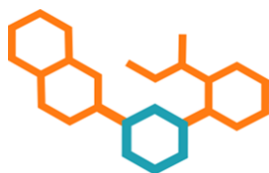
VII. Bibliografia

(materiały i strony internetowe wykorzystane do przygotowania zalecenia)

MATERIAŁY

1. Liste der Europäischen Genossenschaften (SCE = Societas cooperativa europeae)/ Lista spółdzielni europejskich (SCE) - Libertas - Europäisches Institut GmbH
2. Exploring the cooperative economy - REPORT 2022 (Badanie gospodarki spółdzielczej - RAPORT 2022) przygotowany przez Euricse
3. Informacja nr SIB/74/2023/JM od Krajowej Rady Spółdzielczej w Polsce
4. Günther Lorenz - The Implementation of Social Capital Features in Social Auditing Procedures to secure Community Accountability of Social Enterprises in the Third Sector (Wdrożenie cech kapitału społecznego w procedurach audytu społecznego w celu zapewnienia odpowiedzialności wspólnotowej przedsiębiorstw społecznych w trzecim sektorze)
5. *Leszek Michalczyk* - Spółdzielnia europejska w aspekcie swobody działalności gospodarczej na terenie UE
6. Peter Dickinson i Chris Warhurst, Warwick Institute for Employment Research (IER), Luigi Corvo i Feliciano Iudicone, Fondazione Giacomo Brodolini (FGB), Stavroula Demetriades, Eurofound (2019), Cooperatives and social enterprises: Work and employment in selected countries, Publications Office of the European Union, Luxembourg (Spółdzielnie i przedsiębiorstwa społeczne: Praca i zatrudnienie w wybranych krajach, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg).
7. European Commission - DG Enterprise & Industry - Consultation on the results of the study on the implementation of the Regulation 1435/2003 on the Statute for a European Cooperative Society (SCE); Response of: European Trade Union Confederation (Komisja Europejska - DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu - Konsultacje w sprawie wyników badania dotyczącego wdrożenia rozporządzenia 1435/2003 w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE); Odpowiedź: Europejska Konfederacja Związków Zawodowych)
8. "Nieco inny trzeci sektor - studia przypadków"; Redakcja naukowa: Ewa Bogacz-Wojtanowska Sylwia Wrona; wyd. Towarzystwa Naukowego Współczesnego Zarządzania; Kraków 2017 r.; pkt.7.1 - Małgorzata Lendzion - Podmioty ekonomii społecznej - na pograniczu sektorów
9. Henryk Cioch - Spółdzielnia europejska jako nowy rodzaj spółdzielni szczebla podstawowego - Rejent * rok 16 * nr 12(188), grudzień 2006 r.

10. Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on European cross-border associations (Text with EEA relevance) (propozycja dotycząca DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskich Stowarzyszeń Transgranicznych (Tekst mający znaczenie dla EOG); Bruksela, 5.9.2023 COM(2023) 516 final 2023/0315 (COD)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0516>

11a. COOPERATIVES EUROPE/ EURICSE - European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises/ EKAI CENTER - Study on the implementation of the Regulation 1435/2003 on the Statute for European Cooperative Society (SCE) - Contract No SI2.ACPROCE029211200 of 8 October 2009 - Final Study Executive Summary and Part I: Synthesis and comparative report 5 października 2010 r.

11b. COOPERATIVES EUROPE/ EURICSE - European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises/ EKAI CENTER - Study on the implementation of the Regulation 1435/2003 on the Statute for European Cooperative Society (SCE) - Contract No SI2.ACPROCE029211200 of 8 October 2009 - Final Study Part II. Raporty krajowe 5 października 2010 r.

12. Rozporządzenie (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32003R1435>

13. European Economic and Social Committee (Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny) - Recent Evolutions of the Social Economy in the European Union - STUDY - by CIRIEC-International - Centre international de recherches et d'information sur l'économie publique, sociale et cooperative Dyrektorzy: Jose Luis Monzón & Rafael Chaves CES/CSS/12/2016/23406

14. Report of the discussions of the Cooperative working group "Fostering cooperatives' potential to generate smart growth & jobs" (Sprawozdanie z dyskusji spółdzielczej grupy roboczej "Wspieranie potencjału spółdzielni w zakresie generowania inteligentnego wzrostu i zatrudnienia") Ref. Ares(2015)2184230 - 26/05/2015

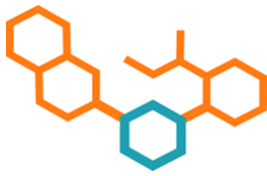
15. Council Directive 2003/72/EC of 22 July 2003 supplementing the Statute for a European Cooperative Society with regard to the involvement of employees (Dyrektywa Rady 2003/72/WE z dnia 22 lipca 2003 r. uzupełniająca statut spółdzielni europejskiej w odniesieniu do zaangażowania pracowników)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003L0072>

STRONY INTERNETOWE

1. Euricse: <https://euricse.eu/en/>

2. COOP Europe: <https://coopseurope.coop/>

3. ICA: <https://ica.coop/>

4. Eur-lex: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

5. Europejski portal wymiaru sprawiedliwości - E-uopeJustice:

https://e-justice.europa.eu/106/EN/business_registers_in_eu_countries?init=true&member=1

6. BORIS: https://e-justice.europa.eu/38590/EN/beneficial_ownership_registers_interconnection_system_boris

7. CECOP: <https://www.cecop.coop/aboutCecop>

